ՆՈՒՄԷՐՈ 1693 — 1883 ԱՊՐԻԼ 3—4 ԲԱԶԱՐ—ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ — ԱԼԹԸՆՃԸ ՍԵՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՐԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՀԱՄԻ ԵՎ ՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱՊՕՆԼ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Մէջիտիյէ 20 ղրուշտան

ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՉԻՒՆ

Կիր սէնէլիք . . . . . 180 ղրշ.
Ամբողջ այլբդ . . . . . 90 »
Իւշ այլբդ . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՉԻՒՆ

Բոլոր իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Կիր սէնէլիք . . . . . 220 ղրշ.
Ամբողջ այլբդ . . . . . 110 »

30 ԲԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3ունջի սահիֆէյէ . . 8 ղրշ.
Ամբողջ սահիֆէյէ . . . . . 2 »
ԻԹԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ու�մուրը սարրաֆիկյէյէ այիա իլանաթ.
2 վէ 3ունջի սահիֆէյէրէ . . 6 ղրշ.
Ամբողջ սահիֆէյէ . . . . . 4 »
Զիյատէ միւատէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր։
Մէվատտը նամիյա տայիր պէնտէ մէճմանէն գապալ օլունաճագ մի սիրի օրտամայան էվրաղ իտատ օլունաճագտը։

30 ԲԱՐԱ

Իտարէխանէսի, հէյէթը Թահրիրիյէսի վէ մաթպաասը, Սիրամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրո 20 թանէտէ տիր։ — Կազէթանըն ումուրը իտարէ վէ Թահրիրիյէսինէ այիա քեամֆիէի մէվատտա հագգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիսի, քեամֆիէի մէքեամթիպլին տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԿԻՒՆԼԻՒՐ ՀԱՎԱՏԻՍ

Գուլկարիսթան բրէնխինին էվվէլքի ագշամ Սօֆիատան հարէքէթ իյլէտիյի Թէլէկրաֆլա խապէր ալընմասը իւզէրինէ, բրէնսը միշարէլէյհին բիւքիւպինէ Թախսիս վէ Թէհիյէ օլընան իզ-ղ-որ վաբօրը՝ միշարէլէյհի խաթիգպալէ մէմուր օլան զէվաթը քիրամը համիլէն վէ տիւն ագշամ վարնայա միւթէվէճիհէն Տերսաատէթտէն հարէքէթ իյլէմիշ տիր։

Սէֆարէթէր պաշ թէրճէմանլարը տախի մախսուսէն Լէյ-գումբանէսարն՝ պիր վաբօրընա բարքիպէն խաթիգպալէ կիտէճէքլէր տիր։

—

Գու կիւն Պապը Ալիտե ճէպէլը Լիպնան մէսէլէսի իչիւն միզաքէրաթ իճրասը զրմընտա սիւֆէրա իճթիմա իտէճէքլէր տիր։ Ռիվայէթ օլունտըգընա կէօրէ, էսասը միւզաքէրէ Բրինք Պիպ Տօտաս բաշանըն նասրը մատտսինէ տախր ճանիպը Պապը Ալիտէն իտիլէն Թէքլիֆ մատտսի օլաճագ իմիշ։ (Վ-էֆ)

—

Էլ Զամ կազէթասը՝ ճէպէլը Լիպնան էհալիսինին պիր էրմէնի միւԹեարրրգ նասպ ու Թային օլունմասընը արզ ու խաթտա իյլէտիքլէրինի տէրմէճան իթմէսի իւզէրինէ, էլ Թէտ-ոդ-մ կազէթասը օնա ճէվապէն պու հավատիսի սրհհէթտէն պահտ ատտ իթմիշ, վէ էհալինին քէնտի ամիրլէրինի հիւքիւմէթը Սէնիյէնին ինթիսապաթնա Թէրք իլէ քէնտիլէրի պիզզաթ պիրիսինի Թալեպ իթմէյիպ, հիչ պիր հալտե էվամիրը սալթանաթը Սէնիյէյէ իթաաթտան սալա խուրուճ իթմէյճէքլէրինի տէրմէճան իյլէմիշ տիր։

—

Էվրօբա ասհապը սերվէթինտէն օլուպ պիր աղ վագթտան պէրու չէհրիմիզատ պուլունան Մ. կազալէ՝ Պաղտատ շրմէնտքէրէրի խիթիյագընա Թալիպ պուլունմագտա իմիշ։

Քէզալիք իչիտիլիյինէ կէօրէ, վագթը իլէ էրէկլի քէօմիւր մատնէլէրինի իլթիզամա Թալիպ օլան Մ. Սէնիյէ իլէ Պանգը Օսմանի Թարաֆընտան տախի Պաղտատ շրմէնտքէրլերի իչիւն հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ պիրէր լայհա Թազտիմ օլունմուշ տրը։

—

Մըսրտան չէքիլէն պապը Թէլէկրաֆլարա կէօրէ, լօրա Տիֆրին իլէ Խրտիվ պէյնինէ պիր մուգավէլէնամէ իմզա իտիրմէք իւզրէ իմիշ։ Պու մուգավէլէնամէ ահֆէքամընճա, ինկիլիզ ասքերի Ֆէնէ միւատէթ Մըսրտան գալաճագ իմիշ։

—

Սուրիատա վագը Հօրանտա ախիրէն զուհուրա կէլէն պապը վուգուաթ հագգընտա Շամտան ամթիտէքի մալիմաթլար վէրիլիյօր։

«Իպրահիմ Ֆիթրաշ Նամ Տիւրզի տերքէրտէսի՝ ճէպէլը Լիպնան Միւսլիման գարիյէլէրինէ գայմագամ Նասպ օլունուր օլունմագ, մահալը մէզքիր Միւսլիման էհալիսի՝ պապը Տիւրզիլէրին քէնտիլէրինին էմլաքը նահագգ եէրտե զապթ իթտիքլէրինի պէհանա, էմլաքը մէզքիրէրէնին իատէսինի գայմագամը մուամլէյհանէն թալեպ իթմիշլէր տիր։ Զանն օլունտուղընա կէօրէ, Տիւրզիլէր՝ էճնէպիլէրին իլգաթ ու իդվաաթընա գաբըլարագ, Թահքիրէն իթտիքլէրի վատարա բաղմէն էմլաքը մէզքիրէյի Միւսլիմանլարա իատէ իթմէք խաթէմմէքտէ տիրլեր։

«Գայմագամ իպրահիմ Ֆիթրաշ պու իատէ մատտսինի պաշա չըգարմագ իւզրէ մէյտանը վագաատան բէք տէ ուզագ օլիյան Ֆաար-իւլ-Հաբիր Նամ քիչիւք գալէնին ասքերի գօմանտանընա միւբաճաաթ իթմիշ իսէ տէ, գօմանտան Թարաֆընտան սէվգ օլունան ասաքիր Տիւրզիլէր Թաքիբտան սիլահա գապուլ օլունուպ, իչէրինտէն պիր գապիթ իլէ 8 ասքեր գաթլ օլունմուշլար տրը։ Հաղիմէ գապիլէսինէ մէնուպ օլան վէ ֆիզուլի էմմաքը մէզքիրէյի գապթ իտէն Տիւրզիլէրտէն տէ 6 քիշի եարալանմիշ տրը։

«Շամ հիւքիւմէթի պու մուհարեպէտէն խապէրտար օլտուգտա, պիր ժանտարմա միրալայը-նըն Թահթը գօմանտասընտա օլարագ մահալը վագտայա ասաքիրը իմտատիյէ կէօնտէրմիշ տիր։ Միրալայը մումանիլէյհ՝ հիչ պիր միշքիլաթ չըգարմագսըզըն սէրիան իչի պասթըրմայա էմր ալմիշ տրը։

«Պու զապթի՝ մէմուրիյէթինի քէմալը տիրայէթլէ պաշա չըգարմիշ օլմադը, իշ հիւանի սուրէթտէ Թէսվիյէրէվիյը օլմուշ տրը։ Հէյլէ քի Տիւրզիլէր Հաղիմէ գապիլէսի իլէ պիրլէշմէմիշլեր տիր, վէ զաթէն Օսմանը հիւքիւմէթի տէ Տիւրզի սէրքէրտէլէրինի հէյեճանա տուշիրմէմէք իւզրէ, Թէտապիրը չէտիտե իթթիխազընա լիւզում կէօրմէյէրէք սուհ ու միւսալէմէթի իպգա իյլէմէք խաթէմիշ տիր։»

—

Էլ Զամ կազէթասը՝ ճէպէլը Լիպնան էհալիսինին պիր էրմէնի միԹեարրրգ նասպ ու Թային օլունմասընը արզ ու խաթտա իյլէտիքլէրինի տէրմէճան իթմէսի իւզրէինէ, էլ Թէտ-ոդ-մ կազէթասը օնա ճէվապէն պու հավատիսի սրհհէթտէն պահտ ատտ իթմիշ, վէ էհալինին քէնտի ամիրլէրինի հիւքիւմէթը Սէնիյէնին ինթիսապաթնա Թէրք իլէ քէնտիլէրի պիզզաթ պիրիսինի Թալեպ իթմէյիպ, հիչ պիր հալտե էվամիրը սալթանաթը Սէնիյէյէ իթաաթտան սալա խուրուճ իթմէյճէքլէրինի տէրմէճան իյլէմիշ տիր։

—

Էվրօբա ասհապը սերվէթինտէն օլուպ պիր աղ վագթտան պէրու չէհրիմիզատ պուլունան Մ. կազալէ՝ Պաղտատ շրմէնտքէրէրի խիթիյագընա Թալիպ պուլունմագտա իմիշ։

Քէզալիք իչիտիլիյինէ կէօրէ, վագթը իլէ էրէկլի քէօմիւր մատնէլէրինի իլթիզամա Թալիպ օլան Մ. Սէնիյէ իլէ Պանգը Օսմանի Թարաֆընտան տախի Պաղտատ շրմէնտքէրլերի իչիւն հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ պիրէր լայհա Թազտիմ օլունմուշ տրը։

—

Մըսրտան չէքիլէն պապը Թէլէկրաֆլարա կէօրէ, լօրա Տիֆրին իլէ Խրտիվ պէյնինէ պիր մուգավէլէնամէ իմզա իտիրմէք իւզրէ իմիշ։ Պու մուգավէլէնամէ ահֆէքամընճա, ինկիլիզ ասքերի Ֆէնէ միւատէթ Մըսրտան գալաճագ իմիշ։

—

Սուրիատա վագը Հօրանտա ախիրէն զուհուրա կէլէն պապը վուգուաթ հագգընտա Շամտան ամթիտէքի մալիմաթլար վէրիլիյօր։

«Իպրահիմ Ֆիթրաշ Նամ Տիւրզի տերքէրտէսի՝ ճէպէլը Լիպնան Միւսլիման գարիյէլէրինէ գայմագամ Նասպ օլունուր օլունմագ, մահալը մէզքիր Միւսլիման էհալիսի՝ պապը Տիւրզիլէրին քէնտիլէրինին էմլաքը նահագգ եէրտե զապթ իթտիքլէրինի պէհանա, էմլաքը մէզքիրէրէնին իատէսինի գայմագամը մուամլէյհանէն թալեպ իթմիշլէր տիր։ Զանն օլունտուղընա կէօրէ, Տիւրզիլէր՝ էճնէպիլէրին իլգաթ ու իդվաաթընա գաբըլարագ, Թահքիրէն իթտիքլէրի վատարա բաղմէն էմլաքը մէզքիրէյի Միւսլիմանլարա իատէ իթմէք խաթէմմէքտէ տիրլեր։

«Գայմագամ իպրահիմ Ֆիթրաշ պու իատէ մատտսինի պաշա չըգարմագ իւզրէ մէյտանը վագաատան բէք տէ ուզագ օլիյան Ֆաար-իւլ-Հաբիր Նամ քիչիւք գալէնին ասքերի գօմանտանընա միւբաճաաթ իթմիշ իսէ տէ, գօմանտան Թարաֆընտան սէվգ օլունան ասաքիր Տիւրզիլէր Թաքիբտան սիլահա գապուլ օլունուպ, իչէրինտէն պիր գապիթ իլէ 8 ասքեր գաթլ օլունմուշլար տրը։ Հաղիմէ գապիլէսինէ մէնուպ օլան վէ ֆիզուլի էմմաքը մէզքիրէյի գապթ իտէն Տիւրզիլէրտէն տէ 6 քիշի եարալանմիշ տրը։

«Շամ հիւքիւմէթի պու մուհարեպէտէն խապէրտար օլտուգտա, պիր ժանտարմա միրալայը-նըն Թահթը գօմանտասընտա օլարագ մահալը վագտայա ասաքիրը իմտատիյէ կէօնտէրմիշ տիր։ Միրալայը մումանիլէյհ՝ հիչ պիր միշքիլաթ չըգարմագսըզըն սէրիան իչի պասթըրմայա էմր ալմիշ տրը։

«Պու զապթի՝ մէմուրիյէթինի քէմալը տիրայէթլէ պաշա չըգարմիշ օլմադը, իշ հիւանի սուրէթտէ Թէսվիյէրէվիյը օլմուշ տրը։ Հէյլէ քի Տիւրզիլէր Հաղիմէ գապիլէսի իլէ պիրլէշմէմիշլեր տիր, վէ զաթէն Օսմանը հիւքիւմէթի տէ Տիւրզի սէրքէրտէլէրինի հէյեճանա տուշիրմէմէք իւզրէ, Թէտապիրը չէտիտե իթթիխազընա լիւզում կէօրմէյէրէք սուհ ու միւսալէմէթի իպգա իյլէմէք խաթէմիշ տիր։»

—

Օսմանը վէ Ավստրիա վէ Սըրպիա վէ Պուլկարիսթան գօմիսէրլերի գարիպէն վիէննատա գօնֆերանս ագտը իլէ, Բումէլի շրմէնտրֆէրլերինին Էվրօբա շրմէնտրֆէրլերի իլէ պիրլէշտիրիլմէսի մատտէսինէ տախր Թանզիմ օլունան բրօթօգօլա վագը իմզա իտէճէքլեր իմիշ։

—

Գարատաղ հիւքիւմէթի թարաֆընտան Ցուկա կէչիտի իլէ կրահօվա վէ Նիգշիգատ խթիհքեամար ինշասընա գարար վէրիլմիշ տիր։

—

Իչիտիլիյինէ կէօրէ, հիւքիւմէթը Սէնիյէ Թարապլուսը Ղարպտա էմնիյէթը հալի պագը սագլամագ իւզրէ լազըմ կէլէն Թէտապիրը ճիտտիյէյի իթթիխազ իթմիշ տիր։ Իճրաի մէմուրիյէթլերինէ բէք զիյատե տրգգաթ ու իթթինա վէ իհթիյաթլա տավրանմալարը վիլայէթը մէզքիրէնին պիլճիմէք մէմուրինինէ էմր օլունմուշ տրը։ Պունտան մատտա վուգու պուլան ճիզի պիր վագտա հագգընտա հիւքիւմէթէ մալիմաթ վէրիպ օլ պապտե լազըմ կէլէն Թալիմաթը սպզ իթմէլերի էշզալիք Թարապլուս մէմուրինինէ էմր օլունմուշ տրը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Խազինէի Խասսա Նազրը Գազազեան Ցակոբ էֆէնտի հազրէթլէրինին Թահթը բիյասէթինտէ օլարագ Թէշէքքիլ իտէն պիւտժէ գօմիսիօնը՝ պիր գաչ կիւնտէն պէրու աշար իտարէթ ումումիյէսի պիւտժէսինի միւզաքէրէ իլէ մէշղուլ տրը։ Գօմիսիօնը մէզքիր՝ վերիլի էմանէթի թարաֆընտան քէնտիսինէ Թագտիմ օլունան ճէտվէլլէրի գապուլ իթմէյիպ, մուհասէպաթը մէզքիրէտե բէք խիւլասաթէն վէ միւմիյէն Թային օլունան վէ պիլ խասսա մէսարիֆը Թահսիլիյէյէ միւթայիդ պուլունան պաղը նօգթալար հագգընտա իյզահաթ Թալեպ իթմիշ տիր։ Պինապէրին աշար վէ ուշամ նէզարէթի՝ պիր գաչ կիւնտէն պէրու գօմիսիօնը մէզքիրէ Թագտիմ օլունաճագ եէնի մուֆասսալ պիւտժէյի Թանզիմէ մէշղուլ տրը։

—Սուսամ պէյի Ատօսխէս բաշանըն զէվճէսի՝ եաղ մէվսիմինի կէչիրմէք իւզրէ պիրճիմէ ֆամիլեասը խալգը իլէ պէրապէր էվվէլքի սապահ իզմիրտէն Տերսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Սմոլոլը պէյանընա կէօրէ, մուհասիրլեր Անատօլուտա եէրլէշէլիտէն պէրու գրթաի մէզքիրէտե էմնիյէթ գալմատըգընա գարար վերիպ պաշ Թէրճէմանլարը Պապը Ալիյէ բէք չէտիտա պիր Նիզամնամէ Թանզիմ Նիյէթինտէ տիր։ Քէզա բաշաի միշարէլէյհ՝ պէքճի հէյէթինին Թէնսիգի վէ մասչարընին սուրէթը Թէվֆիի վէ սաիրէ հագգընտա տախի պիր Նիզամնամէ գալէմէ ալմագ Թասավվուրընտա տրը։ զիրա մալիմ օլտուղը վէճհ իլէ պէքճիլեր իչիւն հէր այ պաշը քիւլլիյէթլի պիր մէպլաղ Թօքլանտըգը հալտե, պէքճի պաշը՝ (քի օղուլտան օղուլա էքքէք տիր) մէպլաղը մէզպուրընը գըսմը քիւլլիսինի քէնտի ալըգ օյարագ պագընը պէքճիլերէ Թէվզի խէր, վէ օ հալտե պէքճիլերէ ճիւզի պիր մաալ խասպէթ իյլէր։

Մէմուլ օլունտուղունա կէօրէ, Ցաղը բաշա հազրէթլերի՝ պու չէյլերէ նիհայէթ վերմէյէ վէ չարշուի քէպիրին էմնիյէթը հավնի խթիհսալէ մուվաֆֆագ օլաճագ տրը։

—Ռումէլի չարշընընն Թամիրի միւնասէպէթիյլէ ճէվահիր Պէզէսթէնի հօճաքիլերի՝ Թամիր իթթիրմէքտէ օլտուգլարը տօպլաղլարընն մէսարիֆը Թամիրիյէսինի գարամագ իւզրէ մէզքիր պէզէսթէնին պիր էսկի գարուսը իւզրինտէ պուլունան վէ պօնճագ կիպի չէյլեր իլէ իչէնմիշ օյան վէ ասարը աթիգատան պուլունան պիր Թուղրաը 3—600 լիրայա սաթմագ խթէմիշլեր իսէ տէ, իշ միւդիխանէի Օսմանի միւտիրիյէթի Թարաֆընտան խթիխպար օլունարագ, մէզքիր Թուղրա բէսմի պիր չէյ վէ պինանէն ալէյհ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին մալի օլտուղու հասէպիյլէ, միզէխանէյէ գալտըրըլմասընա գարար վերիլմէսի իւզրինէ, չիմտի պէզէսթէն հօճաքիլերի անը սաթմայաճագտըրընը պէճան իթմիշլեր, վէ եէկեր դայ օլուր իսէ 100 լիրա Թազմինաթ վերմէք իչիւն սէնէտ իթթարանա չալըշմագտա իմիշլեր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս գ-ռ-ֆ-ն-ռ-ը Բ-ռ-ֆ-ն-ռ-ն մ-ռ-ղ-ռ-մ-ը Բ-ռ-ղ-ն-ը օ-ռ-ն-ռ Ցեղեր-ֆ-ռ ռը։

Բարիզ 14 ապրիլ

Սայկօնտան ալընան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, պահրիյէ եիւզպարսը Գօրկարատէդ Ալնամ իմբէրԹՕրընը, ահտնամէլերին ահքեամընը իճրայէ տավէթ իյլէմէք վէ իճրա օլունմատըգը Թագտիրտէ Թէտապիրը լազըմէլի ճէպրիյէյէ միւրաճաաթ իտիլէճէկինի պէյան իթմէք իւզրէ Հիւէյէ կիթմէյէ մէմուր օլմուշ տրը։

Լօնտրա 14 ապրիլ

Գրալիցա հապրէթլերի՝ կէլէճէք սալը կիւնիւ Օսպօրն սէրպյընա կիտէճէք տիր։ Էնամ բահտէ պիր վագտանընն զուհուրինէ մէյտան վերմէմէք իւզրէ Թէտապիրը ազիմի իհթիյաթիյէ իթթիխազ օլունմուշ տրը։

Բօմա 14 ապրիլ

Բաբա՝ Ռումէ-Պուլկար Գաթօլիք այինի իչիւն իւչ բաբա վէքիլլիյի (վիգարիա) Թէէսիս իթմիշ տիր։

Պիրինճի Բաբա վէքիլի սերբիսգօպօս Մոնսէնեօր Նիկիս Տերսաատէթտէ իգամէթ իտէճէք տիր։

Աժանս Բիւթէր Նամ Ռեյտերոֆ Հէրեերին Տեր-ոդէն ոճենիսի պ-ը-ռ-ռ-ռ Մ. Ինկլինոը Բ-ռ-ֆ-ն-ռ-ն մ-ռ-ղ-ռ-մ-ը Բ-ռ-ղ-ն-ը օ-ռ-ն-ռ Ռեյտերոֆ ռը։

Պերլին 16 ապրիլ

Տիւնքի կիւն, Շվերին կրան տիւգի վէֆաթ իթմիշ տիր։

Կազէթալար՝ իթալիա գրալընն Պերլինէ պիր զիյարէթի շայիասընը Թէքրար զիքր իտէյօրլար։

Բուսիա իմբէրաթօրընն Թաճ Թագընա մէսարիֆի 2,000,000 բուբլի արԹմիշ տրը։

Լօնտրա 16 ապրիլ

Պու կիւնքի Մ«ռ-ռ-ռ Բ-ռ-ռ» գրալիցանն եագընտա Օշպօրնա կիտէճէկինի Թաստիգ իտէրէք, չէօյլէճէ իլավէ իտիյօր։ «Թէէսսիֆ իտէրիզ քի, գրալիցա տիզինին ինճինմէսինտէն տօպայը ասալա այագ իւսթիւ տուրամմագտա տրը։»

Բէսմէն պէյան օլունտուղընա կէօրէ, Ամիրան Էմիրինին պու սէնէ Գալգիւթայա սէյահաթը միւնասիպէթսիզ օլաճաղընը վէ սէյահաթը մէզքիրէյի Թէէխիւբ իյլէմէսի ալա օլաճաղընը Հինտխաթան հիւքիւմէթի Էմիրը միւշարիլէյհէ խապէր վերմիշ տիր։

Լօնտրատա նէշր օլունան կազէթալարընն բէք չօղալ՝ պու կիւն, Ավրաթրիա վէ Ալէմանիա վէ Իթալիա Թարաֆընտան իսկրմիշ գաթի պիր իմթիհանամէնին միւճուտընը միւսպիթ Թէլէկրաֆլար նէշր իտիյօրլար։

Թայմըն պէյանընա կէօրէ, իշպու իթթիֆագը միւսպիթէն միւտտէթի 7 սէնէյէ Թային օլընմը տրը։ Ումումէն ինկիլիզ կազէթալարը՝ իշպու իթթիֆագը սուհ ու սալահա պիր Թէէմինաթ ատտ իտէրէք Թագտիր ու Թահսին իտիյօրլար։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մալիմ օլտուղու վէճհէյէ, պու կիւն Միլլէթ մէճլիսը ումումի սաաթ 3տէ իճթիմա իթմիշ իսէ տէ, կազէթամզընն նէշրի վագթընա եանի սաաթ 6յա գատար մէճլիսը մէզքիր միւզաքէրաթը խիթամ պուլմամշը օլտրղընտան, օլ պապատ եարընքի նիւսխէմիզտէ մալիմաթ վէրէպիլէճէկէմիզի պէյան իտէրիզ։

—

Իսկիւտարտա Եէնի-Մահալլէտէ Ս. Կարապետ քիլիսէսինտէ տինտար պիր գատրն Թարաֆընտան պունտան պուտէմ պիր չան գուլէսի եարտրրըմշը իտի իսէ տէ, պունընն մէզքիսի բէք միւնասիպ օլմատըգընտան, գամբանընն սէսի մաթլուպ սուրէթտէ չըգմատըգը հասէպիյլէ, պու տէֆա քիլիսէնին Ցաճար գաբուը իւսթիւնտէ քեարկիր տուվարընն իւզէրինտէ մէրմէրտէն մամուլ վէ միւզէյէնէն տիկէր պիր չան գուլէսի եարմաղա Թէչէպիւս օլունմուշտը։

—

Գալաթա քիլիսէսի ժամկոչարընտան Սըրգալը Մկրտիչ՝ մահալը մէզքիր մէքթէպինին իթթիսալինտէքի խանէյէ աթէշ պըրագմագ Թէօհմէթիյլէ 6—7 այտան պէյրու մահպուս իտի իսէ տէ, նիհայէթ միլլէթիմիզ ալօգաթարընտան Մարգարեան Յովհաննէս էֆէնտինին հիւսնիւ միւտաֆաասը իլէ մէրգում ժամկոչին սէպիլի Թախլիյէ օլունմուշ տրը։

—

Ճումա էրթէսի ագշամը Շահզատէ պաչընտա վէգնէճիլերտէ վագը Օսմանիյէ Թէաթրօսընտա Խիդանու Ուսումնասիրաց Ընկերութիւնընա խանէթէն իթա օլունան «Մատամ Սան—Թրօբէզ» Նամ օյուն պիր սուրէթը մաթլուպտէ իճրա օլունմուշ, վէ Թէաթրօտա խընճախընճ գալապալըգ մէվճուտ օլարագ, ընկերութիւնա 40—50 լիրա գատար վարիտաթը սաֆիյէ հասըլ օլմուշ տրը։

Հուզզար կէրէք օյունճուլարընն մէհարէթի իճրատաթընտան վէ կէրէք գօմիթէնին ֆէտագքարանէ իդտամաթընտան մէճմուն օլարագ սաաթ 8տէ Թէաթրօտան միւֆարէգաթ իթմիշ տիր։

—

ԲՈՒՐԱՍՏԱՆ ՄԱՆԿԱՆՑ

Մէզքիր բէսիմի բիսալէնին իքինճի ճիլտինին 7ինճի ճիւղի մէյտանը ինթիշարէ չըգմիշ տրը։

—

ԹԱՍՀԻՀ

Ճումա էրթէսի կիւնքի նիսխէմիզտէ Միլլէթ մէճլիսը ումումի ազալրընտան իսթիֆա իթտիյինի եաղտրրմշը երեսփոխանընն կիւլպէնկ Սենէքերիմ էֆէնտի օլտրղընը պէրաի Թասհիհ պէյան իտէրիզ։

ՐՈՒՍԻԱ

ՐԷՍՊԸ ԹԷԹԷՎՎԻՃ ՎԷ ՆԻՀԻԼԻՍԹԼԷՐԻՆ ՄՈՒՀԱՔԱԼԻՄԷՍԻ

ՐԷԹԷրսպուրկան մարտ 30 թարիխէն Թայմա տիեսէի թէլէկրաֆ չէքիւմ տիր։

Մօսգուատա թաճ թագընմա ըէսմի իչին թէտարիքեաթ քէմալը կէրմի իլէ իճրա օլունմագտա տը։ Մէրեէմ Անէ Ուլու քիլիսէսինէն պէօյիւք տէմիր չան գուլէսի տէօրթ կիճէ էլքիթիք ըէրը ըալա թէնմիր խալէճէյի կիպի, մէղքիւր չան գուլէսինէն էթրաֆընտա քէղտիք չօգ ըէրը։ 4000 լամպա եանաճագ տը։ Բուա կյճատքէրտէսի օլան 120 էլէքթրիգ լամպալարը տա խաչան էթրաֆրնտա եանաճագ տը։ Բէզա տիկէր պիլճիւմէ պէօյիւք քիլիսէլէր սէրբաս լամպալարլա տօնատալաճագ տը։ Պու թէտարիքեաթտա հիչ պիր էճնէպի ամէլէ իսթիսատ օլունմայաճագ, վէ հէր նէ գատար միւթէվէֆֆա իմբէրաթօր Իքինճի Ալէքսանտրն ըէսմը թէթէվվիւճինտէ հալա ֆիչէնիի վէ սաիր պու կիպի ֆիչէնքլէր ինկիլիզ թիւճարանտան տախի միսպայէա խուրմիշ իսէ տէ, պու տէֆքիքի թաճ թագընմա ըէսմինտէ ինկիլիզ թիւճարանտան մամուլթը նարկյէ ալընմայաճագ տը։ Բիլիսէլէրին տօնանմալարընա մախսուս օլան ֆիչէնք վէ տիկէր պիլճիւմէ սէնայիի նարկյէ Ռուս թօրճու վէ խթիհքեամ ալայը նէֆէրաթը վասէթաալա թաչընը, ասլա պիր էճնէպի գուլլանընմայաճագ տը։

Գրէմին սէրայընդն պէօյիւք սալանայրը սուրէթը մուքէմմէլէտ թէճհիզու թէֆթիշ օլունմուշ տէօշէմէլէրի թէճարիա գալընմշ վէ միսսլլահ գարագօլ նէֆէրլէրի իգամէ իտիրմիշ տիր։ Պու նէֆէրլէր քէմալը տրգդաթ ու թէյագգուզլա իճրաի նէղարէթը չէտիտէ իթմէքտէ տիրլէր։ Հէր պիր ադքէր՝ էլինտէ պիր սիունկիլիզ թիւճէնք պուլունտուղը հալտէ, Գրէմին սէրայընդն թէղեին ու թէֆթիշինտէ խթիսատամ օլունմագտա օլան հէր թագրամէլէնին թարը ու հարէքէթինի դօլամագտա տը։ Հիւքիմէթ՝ տինամիթ բօլթիգասը թարաֆտարը օլան Ռուսարդն՝ (նիհիլիսթլէրին) պիր ֆէլաքէթ վուգուա կէթիրմէք իչին աչարդըրը պիւճիւմէ չուգուր վէ եարընգլարը քէմալը տրգդաթ ու թիլինա իլէ կէօզէմէքտէ տիր։ Մօսգուատա պուլունան օթէղէրին, լաճրէթլէրի վէ խանէլէրին քիրալարը նիհայէթ տէրէճէ եկիքտիլիշ տիր։

Շիմտիկի գատար ըէսմը թէթէվվիճտէ հաղը պուլընմագ իւզրէ եալընը էրքէքլէրէ տավէթնամէլէր կիթմիշ օլորընընան, Ռէթէրսպուրկտա պուլունան գատընը՝ քէնտիլէրինէ տախի տավէթնամէ կէլիպ կէլմէյէճէկինէ տիր շիւպհէ իտէրէք էնտիչէ հըսս իտիյօրլարմընը։ Բուսիանընդն ըէսմը թէթէվվիճ վէ մուգատտէս եաղ իլէ թագտիսի էնանընտա Մէրեէմ Անէ Ուլու քիլիսէսինտէ պէօյիւք տէվիլէթլէր թարաֆընտան կէօնտէրիլէն զէվաթ իլէ Ռէթէրսպուրկտա մուգիմ տիւէլը մուազզամ սիւֆէրաը հաղը պուլունապիլիպ տիկէր հիչ քիմսէնին հաղը պուլունմասընա մուսաատ օլունմայաճագ տը։ Գիրա քիլիսէի մէղքիւր՝ պիր գաչ եիւզի միւթէճավուզ զէվաթը իսթիատէ քեաֆի տէյիլ իմիշ։ Իմտի սօնը թաճ թագընմա ըէսմինտէ հաղը պուլընմագ իւզրէ կէօնտէրիլէն տավէթնամէլէր բէք աղ տը։ Զանն օլընտրընընա կէօրէ, սէֆարէթ սը քեաթիպլէրի վէ ասքէրի մէմուրլիրի պիլէ Զարընն սարլ թաճ թագընմա ըէսմինի կէօզէմէյէճէքլէր տիր։ Կաղէթա մուխպիրլէրինէ Գրէմին սէրայընա գապուլ օլունմայընը իչին պազը թէքլիֆաթ վուգու պրըմըշտը։

* * *

Քէղա Ռէթէրսպուրկտան մարտ 31 թարիխէյէ Թայմա տիեսէի մուֆասալ թէլէկրաֆ չէքիւմէ տիր։

Մէճլիսը Ազյան աղասընտան միւթէչէքիլ պիր տիվանը մախսուս հուզուրընտա բօլթիգա միւթէհիմլէրինէ տիկէր պէօյիւք պիր մուհաքէմէսի ըույէթ օլունմագ իւզրէ տիր։ Պու մուհաքէմէնին սօն մուհաքէմէ օլաճաղը վէ թաճ թագընմա ըէսմի իճրա օլունմազտան էվվէլ մահպուս օլան պիլճիւմէ Նիհիլիսթլէրին մուհաքէմաթ վէ միւրաֆաաթը ըույէթ ուԹէվվյէ օլունուպ պիթէճէկի մէմուլ իտի իսէ տէ, ախիրէն եինէ պիր չօգ նիհիլիսթլէր թէվգիֆ իտիլմիկի վէ իշպու բօլթիգա միւթէհիմլէրինտէ մուհաքէմէսի ըույէթ օլունմագ լազըմ կէլտիկի ճիհէթլէ, պիրթիւն պու մուհաքէմէլէր ըէսմը թէթէվվիճտէն էվվէլ վէ սօնրա ըույէթ օլունաճագ տը։

Պարտտէ վուգու պուլաճաղընը գիքը իթտիհմիլ մուհաքէմէ պունտան 3 սէնէ մուգատտէմ ըույէթինէ իպթիտար օլընան պիր մուհաքէմէնին տէվամը օլաճաղընտան, էվվէլքիլէրտէն զիյատէ չայանը տրգդաթ պուլունաճագ տը։

Իթհամատէլէրտէն անկյոլը-տրընա կէօրէ, մէրգուման միւթէհիմլէրտէն 17ոի Ռուս էհալինինն միւխթէլիֆ սընըֆլարընա մէնսուպ օլուպ, քիմի բարաղ էվլատը, քիմի թիճճար, քիմի եահուտի, վէ եա սալըզատէկեան, վէ պիրի տէ պահրիյէ զապիթի, պիր տիկէրի պայմար չավուշը վէ պիր իւչիւնճիսի տախի քէօյիւտը։ Պու 17 նիհիլիսթին 6ը գարը տը։ Իմհամատէնին գըրաաթընա իսլամիտար օլունուպ, պունտա՝ Ռուսիատա խաֆի պիր ճէմիյէթը իսթիսլալքեարանէ մէվճուա օլընը, վէ պու ճէմիյէթ քէնտի քէնտիսինի «իսթիսլալը սօսիալիսթ ֆրդասը» թէմսիյէ իթտիկի, վէ մէղքիւր խաֆի ճէմիյէթին պիր գըսմը օլան «էհալինին մէրամը թարաֆտարընը» նամ ֆրդանընդն 1880 վէ 1881 սէնէլէրինտէ մուամէլաթը թախրիպիյէ իճրասընտա պուլընընը պէյան օլունմուշ տը։

«Էհալինին մէրամը» նամ ֆրդանընդն պիր չօգ աղալարը՝ տիվանը հարպ հուզուրընտա մահքիմ օլմուշլար տը։ 1880 սէնէսի նոյեմբերինտէ մէղքիւր ֆրդայա մէնսուպ 16 ադա մուհաքէմէ օլունմուշլար տը։ Օ վագդիթլար մէճլիսը Ազյան՝ եինէ մէղքիւր ֆրդայա մէնսուպ պուլունան միւթէվէֆֆա Իքինճի Ալէքսանտրընը գաթիլէրինի մուհաքէմէ իթմիշ, վէ անլէրին 20սինտէն զիյատէսինի 1882 փետրուար 20սինտէ մահքիմ գըլմշ տը։ Ֆագաթ օ վագթ պունիհիլիսթլէրին պիր չօղը տա սաղը վէրիվիրլէր տիր։

Իլերուտէ մուհաքէմէլէրի ըույէթ օլունաճագ օլան 17 քիչիտէն զիեատէ նիհիլիսթին թէվգիֆի տէ պէրվէճէը աթի վուգու պուլմուշ տը։

1881 դեկտեմբեր 28տէ սախթէ պիր իսմ ամմը օլան Թէլալօֆ նամընտա պիր Սէվասթաբօլը՝ միւթէվէֆֆա իմբէրաթօր Իքինճի Ալէքսանտրընը Ալէքսանտրօֆքիտէ չըվէնտրֆէրլէ կէչտիկի ադրատա, մէղքիւր չըվէնտրֆէրի հավայա ուչուրմագ ճինայէթինէ զիմէտիալ պուլունմագ թէօհմէթկէլ Բէթէրսպուրկտա թահթը թէվգիֆէ ալընմշ տը։ Մէրգումին խանէսինտէ էտէպկյաթա տաիր պիր չօգ բէսալը սէմնուէ պուլունմուշ տը։ Իքի կիւն սօնրա բօլիս՝ ինկիլիզ Բրօսբէքքի նամ մահալտէ ինեաթիէֆ սախթէ նամընը ամմը օլան Պրէօչը նամ քէօյիւյի տախի Բէթէրսպուրկտա թէվգիֆ իթմիշ տիր։ Մէրգումի՝ նիհիլիսթ՝ Բէթէրսպուրկ մէքթէպը սէնայիսինտէն չէզմա պիր չակիրտա օլուպ էֆքէար ու մէնվիյաթընը ամմէյէ վաշ իթտիկի սըրատա եկէ կէչմիշ տիր։ Կէչէն սէնէ միւթէրրուարընը 18մինտէ Մօսգուատա պիր չախա՝ պիր ֆէսատճընընդն խանէսինտէ կիրերքէն թէվգիֆ օլունմուշ տը։ գիրա բօլիս խանէի մէղքիւրէ կիրիլմէսինի էվվէլճէ մէն իթմիշ իսի։ Թէվգիֆ օլունան մէրգումի՝ եանընտա պուլունան պիր բաբէթ բէսսիլը իսթիսլալքեարանէ մէվճուա գաչմագ թէճրիպէսինտէ պուլունմուշ իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամամշը տրը։ Պու նիհիլիսթի՝ Միխայէլ Օկրիսգի սախթէ իսմի թահթընտա եաշամշը իսէ տէ, մէրգումին՝ Զիկրինտէ 13 նահիեէտէ զուհուբ իտէն պէօյիւք իսթիսլալը ֆէսատ պաշընը օլմագլա միւթէհիմ օլուպ ֆիէֆտէ հապս իտիլէն վէ ֆագաթ պիր ադ սօնրա հապսխանէյէտէն գաչմշը օլան Սթէֆանօվիչ նամ պաշլճա բօլթիգա միւթէհիմլերինտէն պիրի օլընը անլաշընմշ տը։

Մէրգումի Սթէֆանօվիչ՝ 1878 սէնէսի մայիսինտէ, էլան մէմալիքը էճնէպիյէտէ պուլընան Ցէօչ նամ սէշուր Նիհիլիսթ եահուտի ասքէրի վէ սալըզատէկեանան իվան Պոկանօվքի իլէ պէրապէր, իսթիսլալը ֆըրօլէնգօնդն մուավէնէթի սայէսինտէ հապսատան գաչմշը տը։ Ֆրօլէնգօ մուսիխարէն քիւրէք ճէզասընա մահքիմ օլմուշ տը։ Մէրգումին թէվգիֆի իւզրէրինէ Մօսգուատա տիկէր պիր չօգ եշխաս տախի թահթը թէվգիֆէ ալընմշ տը։ Էլէ կէչէնլերտէն պիրի՝ Պոկանօվիչ նամ մէշուր Նիհիլիսթ եահուտ ասքէրի վէ սալըզատէկեանան իվան Պոկանօվքի՝ նամ մէշուր Նիհիլիսթ՝ միւթէվէֆֆա իմբէրաթօր Իքինճի Ալէքսանտրն գաթիլէրինտէն պիրի օլմագլա միւթէհիմ օլան Միխայէլ Կրաչէվքի նամ Նիհիլիսթ՝ խանէսինէ կիրերքէն թէվգիֆի օլունմուշ տը։ Պունուն տօսթը պուլունան վէ Պարմէլէյէֆ սախթէ իսմինի ալան Նիհիլիսթին տէ՝ ֆիրարի բօլթիգա միւթէհիմլերինտէն Քիմէնգօ օլընը անլաշընմշտը։

Քէղա Թօսօնօվա սախթէ իսմի թահթընտա եաշայան վէ պու խամէ բաբօրթ չըգարմշ օլան Գօրպա նամ Նիհիլիսթ գարը տախի թէվգիֆ օլունմուշ տը։ Մէղպուրէ՝ Մաշնհարթ նամ միւհէնտիսին գըրը օլուպ, Լօշէնֆէլտ նամ տիկէր պիր միւհէնտիսին տէ պալտրը տը։ Լօշէնֆէլտին գարընը ճինայաթը ֆաստէ վէ իսթիսլալքեարանէ իճրա իթմիշ։ Օտուրընտան, Սիպէրիայա սիւրկիւն խտրլայի կիպի, մէղպուրէնին գըրգարատաը տա իտամ ճէզասընա հիւքմ օլընտրը հալտէ, մուախխէրէն ճէզասը թախֆիֆ օլընը։ Սիպէրիատա Գարա նամ մահալէ նէֆի խտրմշ տը։ Կէրէչվա նամ եահուտի գարը՝ սը Բիրօչնայա նամ մահալէ՝ թէվգիֆ օլունմուշ տը։ Պահբայէ զապթիանընտան միւֆիէսիլ Պուչէվիչ նամ Նիհիլիսթ՝ Ցէմիրօֆ պաշչէսի գուրպինտէ պիր ֆապրիգատա տէրտէսթ օլունմշտը։ Սաբլուատեկեանտէն պուլընան Լիասօֆգայա նամ գատն՝ կէչէն սէնէ յուլիս 1տէ Բիչնէֆ նամ մահալին մալիյէ չիպէսինտէն պիր խայլի ադչէ սըրդաթ իթմէք թէօհմեթկէյէ թէվգիֆ օլունարը։ Գիրա Թօսօնօվա սախթէ իսմի թահթընտա պէրապէր եաշամշ տը։ Ֆրօլէնգօ մուսիխարէն գարընը՝ Ֆրօլէնգօ օլընը անլաշընմշտը։

Գ

պիր տիւրլիւ ագըլ էրտիրէմէմիշ-լէր իսկ տէ, Նիհայէթ Թարա-ֆէյն մէղքիւր հէյքէլին եանը-նա 400էր լիրա վաղ իթմէյէ գա-բար վէրմիշլէր տիր։

Ճէվահիրճի տօլանտըրըճըլար՝ կէճէլէյին մէղքիւր խարապէլէր-տէ պուլունան հէյքէլէ եագա-չըպ բարաղլարը 400 լիրասընը տէրհալ աշըրարագ եէրինէ գալպ լիրա վաղ իթմիշլէր տիր։

Մուսմիլէյհիւմա լուհպանար մարտըն 23ինտէ մահալը մէղքիւ-ռէ կլտիւպ 800 գալպ լիրա պուլ-տուգլարընտա բէք չապուգ ֆար-գընա վարմըշլար իսկ տէ, իշ իշ-տէն կէյմիշ օլտուզունտան տօ-լանտըրըճըլարը արամայա պաշ-լամըշլար։ Վէ մուվաֆֆագ օլմա-տըգլարընտա ճէվահիրճիլէր ա-լէյհինտէ հիւքիւմէթէ շիքայէթ իթմիշլէր տիր։ Սէրբէգ հիւքիւմ-թի պու պապատ իճրան թահգի-գաթ ու թէտգիգաթա պաշլա-միշ տըր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՏԻԻԳ ՏԸ ՇԱՐԹԸՐԸՆ ՊՐՈՒՍԱՑԻ ՍԷՑԱՀԱԹԸ

Պրուսա մուխպիրիմիզ թարա-ֆընտան մարտ 28 թարիխիլէ մաթպատրըզա կէօնտէրիլէն պիր մէքթուպ տըր։

Մահը հալին 24ինճիւ բէնճէնպիհ կիւնիւ Տիւգ տը Շարթր հպրէթ-լէրի՝ պէրապէրինճէ գօնիր տը Մօն-թէնեաք վէ Մապէն իքինճի միւտի-րի Ահմէտ պէյ վէ եաղերանը Շահա-նէտէն Ահմէտ վէ Խայրի պէյլէրէլ սէքիզ օն գատար մայէթի պուլուն-տըզը հալտէ, վարօրը մախսուս իլէ Մուսանեաս մուվասէլէթ իյէյիզ, մահալը մէղքիւր գայմագամ պէյի վէ մէմուրինը հիւքիւմէթտէն պաղը է-ֆէնտիլէր, քէզա Պրուսա թապուր ա-զալարընտան վէ վիլայէթ թէրճէմանը Գէ-որգ էֆէնտիլէր թարաֆընտան քէ-մալը հիրմէթ վէ ռիսպէթլէ իսթիգ-պալ օլունմուշ տըր։ Տիւգը միւշ-արիւյհյ ճիւմիլէսինէ քէնտի մէմուն-յէթինի պէյան իթմիքտէն սօնրա, արապալարա բաքիլէն Պրուսայա տօղրու ըվան օյմուշ տըր։ Էսնաի բահտէ դարագօլհանէլէրտէն զայ-թիյէլեր սէլամա տուրմուշ օլտուգ-լարը հալտէ, կէշիա սէրվէնտինէ մի-վասէլէթ իտիւղ, օրասա ազ միւա-տէթ իսթիրահաթան սօնրա թէք-բարէն եօլա չըգըպ, չէհիրէ պիր սա-ահ մէտափէտ օլան Ահմէտը նամ մահալէ վասըլ օյմուշ տըր։ Օրասա վիլայէթ ալայ պէյի իլէ պէկէտայէ բէիսի էֆէնտիլէր Տիւգը միւշարի-լէյհ իսթիգպալ իտուգ, տօղրուճա չէ-հիրէ կիրմէյէ պաշլանըլար։ Եօլար իքի թարաֆը խընճախընճ սէյիրտի-լէրէ տօյու իտի։ Հավա զայէթ լա-թիֆ օյմաղլա, բահաթ վէ պէօյիւք զինէթլէ Սուլթան Օրխան ճամիսի մէյտանընտա վագը Թիւրքիա մա-թամը իլէ էվվէլճէ թէքիրլէ ու թէղ-էին գըլընմըզ օլան պէյլէյէ տարբե-մինէ սահթ 11ի կէշէրէք մուվասէլէթ օլունուպ, օրասա վալիի վիլայէթ տէվ-լէթլու Հաճի Իզզէթ բաշա հպրէթ-լէրի թարաֆընտան գարբըլանարագ գապալ օլունտու։ Տիւգը միւշարի-լէյհ օ կիճէ իսթիրահաթլա, էրթէ-սի կիւն հիւքիւմէթ գօնաղընը պիթ-թէյրիի վալի բաշա հպրէթլէրի իլէ կէօրիւշիւքտէն սօնրա, եէվմը մէղ-քիւրտ վէ քէզա էրթէսի կիւն մէմ-լէքէթին պապը թէմաշայա չայան մահալլէրինի կէզտիկի կիպի, մէղ-քիւր իքի կիւն զարբընտա սապահ վէ ագշամ վագթլարընտա քէնտիսի-նէ հօշամէտի իշիւն վիզիթայա կէ-լէնլէրի գապալ իյէմիշ տիր։ Միւ-շարիւյհին մուվասէլէթինտէն իքի կիւն սօնրա եանի ճումաա էրթէսի կիւնիւ Գեր. Առաջնորդ Բարթուղի-մէոս Արբապան հպրէթլէրի տասի վիզիթա վերտկինտէ հիւսնի գապալ-մկէթ կէօրմիշ, վէ պիր սահթ մըզ-տարը միւլագաթատան սօնրա միւֆա-ըէգաթ իյէմիշ, վէ եէվմը մէղքիւր կէճէսի բրէնը միւշարիւյհյ իլէ թա-ամտա պուլունմուշ տըր։ Մէղքիւր թաամտա վալի բաշա վէ միւթէսա-բրէրի բաշա վէ պէէտայէ բէիսի էֆ-հազարաթը տասի հպրէր պուլուն-մուշլար տըր։ Բազար սապահըզը սա-ահ պիր սուլարընտա Տիւգը միւշարի-լէյհ հպրէթլէրի Հռովմէական քիւլ-թէսինտէ պատարագ կէօրմէքտէն սօնրա, Սթամպօլա ավտէթ իթմէք իւզրէ Մուսանեաս էնմիշ տիր։

Տօղրուսը վալի բաշա վէ միւթէ-սարրըֆ բաշա հազարարընդան էր-քեանը միլայէթ վէ հէյէթը պէլէտի-յէ իլէ պէրապէր Տիւգը միւշարիւյհէ իճրա իթմէրլէրի միհանքէրլէրվր մէհէ չայանտար։ Պու մինասէպէթլէ չունը տասի պէքը իսէրիմ քի, պու-բայը թէչրիֆլէրի կիւնտէ չիմտիյէ գատար միւշարիւյհիմա բաշալար հազարաթը՝ էվէր ճիհէթ միլք ու տէվլէթին չէրէֆինի մուճիլ վէ մէմ-լէքէթիմիզին հայր ատայը ու բահա-թընը միսմէլլիմ հէր խուսուսատա զայրէթ ու հիմմէթի տիրիզ պույուր-մայարագ, ճիմէթ էհալի մէմնուն վէ մէտարուր գըլըգատա տըրլար։

* * *

Միլէթիմիզին իշլէրի հագգընտա տասի մուխթատար պիր մահիմաթ արմագ իւզրէ չունու պէյան իսէրիմ քի, կէրէք Գեր. Առաջնորդ Սրբազան հազրէթլէրի վէ կէրէք պատուարժան ժողովլար վէ խորհուրդլար տայիմա պիլ իթթիհագ միլէթ իշլէրինէ պագ-մագատա օլտուգլարը կիպի, մէքթէպ վէ Փուգարա իշիւն տասի սայ ու զայրէթլէ չալըշմագատա տըրլար։

Պաշգա սէնէլէր եալընըզ մէքթէպ իշիւն օլտուզու հալտէ պու սէնէ Փուգարալար իշիւն տասի պիր գօն-սէր վէրիրիպ, հասըլաթընտան Փուգ-արալարա պիր գաշ տէֆալար պիր խայը ուն վէ քէօմիւր տաղըմըշարը վէ թէքբար տաղըմշագը տա մէմուլ տըր։ Պու տէֆա գըզ մէքթէպի Փուգ-արա չօճուգլարընտա տա համիյէթ-քեար պիր զաթ թարաֆընտան էլ-պիսէ եաբարըրընճագը մէմուրմըզ տըր։ Ֆուգարալար տասա պէօյէճէ գայրըլարը կիպի, մէքթէպլէրիմիզին տասի կիւն պէ կիւն թէրագգիսի ի-չիւն Գեր. Առաջնորդ Սրբազան հազ-րէթլէրի՝ պատուարժան թաղական խորհուրդտան մատատ օլարագ, պու տէֆա պիր հոդարարութիւն ին-թիհասընա իհթիյաճ կէօրէրէք Ռու-սումասարաց Պատ. ընկերութիւնը ա-զալարընտան վէ Ն քիչիտէն միւրէթ-թէպ վէ Փափազեան Սերովբեան էֆ-ենտիլէրինէ օլարագ պիր մէքթէպ հոդարարութիւնը թէչքիլ իթմէյէ սայ ու զայրէթ իյէմիշ տիր քի, ի-պու ապրիլ իսպիտասընտան իլէ միւ-պաշէրէթ իյէյէճէք տիր։ Գավիէն մէմուլ վէ արզու իսէրիպ քի, շու-սարը իյնամ իթտիկի սէրէճէճէ, մուսմիլէյհ Ս. Առաջնորդ հազրէթ-լէրինին վէ Ֆաղ ժողով վէ Թաղ խորհուրդ վէ Ռուսումասարաց ընկե-ութիւնը Պատ. ազալարընտան զայ-րէթ վէ հիմմէթլէրի իլէ չէհրիմիզտէ տասի մէքթէպլէր քէմաֆի իւս սա-պէդ տէվամ իսէրէք, վէ չօճուգլա-րըմըզ իւլում ու ֆիւնունա իէրլէ-յէրէք ալիմ վէ թէրպիյէսի վէ մէմլէ-թին մէսլուրիյէթինէ պախս էֆքատ օլանագլար տըր։

ՄԻԼԼԷԹ ՄԷՃԼԻՍԸ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻՆՏԷ ՊԻՐ ԹԷՐԼԻՖՆԱՄԷ

Ճումաա էրթէսի կիւնքի նիւս-խէմիզտէ պիր կիւն էվվէլքի Միլ-լէթ մէճլիսը ումմումիսինին միւ-զաքէրաթը վագբասընը պասթ ու թարիխ իթտիկիմիզ սըրատա մէպուսանտան Ալիքանեան Մատ-թէոս էֆէնտինին պիր թէրլիֆիլ-նի զնքը իլէ, Ս. Երուսաղէմ միա-բանըրընտան Մկրտիչ վէ Վահան վարդապետլէրին խրատմաթը միլ-լիյէտէն մահրումիյէթլէրինէ տա-իր սապէդ Վարչութիւնը վէր-տիկի պիր գարարը մուսիպէզ իթտիկիմի վէ պու գարարը մուսիպէզ իթտիկիմի վէ պու գարարը ֆէս-խինի թէրլիֆ իյէտիկինի պէյան իթմիշ իսիք։

Մէղքիւր թէրլիֆնամէնին պիր սուրէթի եէտիմիզէ կէյմիշ օլմաղ-լա պէրվէճճը աթի այնէն տէրճ իսէրիզ։

Նկատելով որ Ս. Երուսաղէմի Նախ-կին միաբան Յակոբեան Տ. Վահան վարդապետի 1882 Նոյ. 3 թուականաա Ազգ. ժողով մատուցած բողոքա-գրոյն վրայ արդի Վարչութիւնն ցարդ տեղեկութիւն մը չբերաւ, այլ որ յղեալ էր այդ բողոքագիրն 1882 Նոյ. 4ի նամին մէջ,

Նկատելով որ այսօր Ազգ. ժողովոյ 1882 ամի բացման վերջին նիստն է,

Արժան կը համարիմ նախարդ Վար-չութեան 1882 օգոստ. 27 թուականաա յայտագրին վրայ, որ Մ—ոյի սեպտ. 7 թուական թերթին մէջ հրա-տարակուած է, իմ դիտողութիւնս ներկայել և զայն ժողովին ուշադրու-թեանը մատուցանել։

Այդ յայտագրին մէջ նախարդ Վար-չութիւնն կը խոստանայի իւր իրաւա-սութեան սահմանն ըսելով թէ, «Ազ-գային Վարչութիւնն պարտուց բարձ-ման լիազօր ճանաչողաց հետ ձեռ-ընտրեալ միակ մարմինն է վիրենք հրա-ցուցանելու և սահմանելու իրենց յայ-տարարութեանց կարևորութիւնն, և յետ այնորիկ ղրկելու խնդիրն ուրիշ մարմնոց քննութեան և որոշման, եթէ յարկը պահանջէ։» Բայց յետոյ այդ սահմանէն դուրս կելնէ վճռելով սա-պէս թէ «Ազգ. վարչութիւնն իւր ա-գռատաս 12ի նստին մէջ հանդիպեց մի-ւեալ Մկրտիչ և Վահան վարդապետներն «ազգային պաշտօնեաներ ևարեալ»։»

Արդ յայտնի է թէ առանց դատաս-տանի որ և է պատիժ չէ կարելի արդ-տասանել որ և է անհատի դէմ։ Նա-խարդ Վարչութիւնն ընդունելով հան-դերձ թէ ինք հարցաքննող և եղած յայտարարութեանց կարևորութիւնն սահմանող, և դատաստանն ուրիշ մարմնոց քննութեանն և որոշման յըղալ իշխանութիւնն է, վճիռ և պա-տիժ կրնձակէ այդ երկու վարդապե-տաց դէմ, հակառակ Վարչական կանոնակերգութեան օրինաց՝ որոյ 35դ. յօդուածին համաձայն՝ նախարդ Վար-չութիւնն պարտական էր խնդիրն Կեդ-րոնական Դատարանի Վարչական Սե-նեկին յղել, եթէ քննելով գտաւ որ այդ վարդապետաց յայտարարութիւնք կարևորութիւն ունէին։

Ըստ այսմ նախարդ Վարչութիւնն դատաստանի հարկը տեսեր է, բայց թերութիւն գործած է,

1. Խնդիրն իւր ձեռնհաս մարմնոյն յանձնելու զանց առութիւնը գործելով

2. Օրինաց հակառակ ինքն Վար-չութիւնն դատական իշխանութիւն ի կիր արկանելով։

Զեմ ուզեր տեսնուած դատաստա-նին մանրամասնութեանց վրայ ևս ան-նարկ ձգել, որոց դէմ կը բողոքի Տ. Վահան վարդապետ, և ոչ ալ դիտող-ութիւն ունիմ այդ երկու վարդապե-տաց անմեղութեան կամ յանցաւո-րութեան մասին կարծիք յայտնել։ Իմ դիտողութիւնս օրինական կէտի մը վրայ է։ Զի նախարդ Վարչութիւնն՝ ոչ օրինաւոր եր ի պատան կոչուած կը, նայն օրինաւոր այդ պիտի դատաստան մը ընելու իրաւասութիւնը չունէր, այլ Վարչական Սենեկին կը վերաբերէր այդ դատաստանը։ Հետևապէս օգոստ. 12ի վճիռն Նայն օրինաց առաջ ինքն-ին չեղեալ կը նկատուի։

Ազգ. Երեսփոխան
ՄԱՏԹԷՈՍ ԱԼԻՇԱՆԵԱՆ

1 Ապրիլ 1883

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻԷՆ

Գէղէնը էրարէսի Բարֆընտան Նէլեն Նը.

Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ վարիսաթը մախսուսէ իտարէսի՝ Սամսուն վէ Զարշամպա թիւթիւն ազարընն պու քէրրէ Սամսունտա մէվ-ֆի միւզայէտէյ վաղ օրու-նուպ ապրիլ 18/30ա գատար զամի գապալ օլունճաղընը էհալիյէ իլան իտէր։

Պունտան զկատէ մարիւմաթ ալագ իսթէյէնլէր՝ Տէրսաա-տէթտէ Տույունը Ումումիյէի Օս-մանիյէ վարիսաթը մուխասսէսէ իտարէսինէ վէ Սամսունտա Բու-սամը Սիմթէ նէզարէթինէ միւ-բաճաաթ իտէպիլիրլէր։

Տէրսաատէթ 2/14 ապրիլ 1883
2—1

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Գուգրէշ սէֆիրի Սիւլէյման պէյ էֆ. հաղրէթլէրինէ ըրիթ-պէի պալա,

Տրէնէ միւթէսարրըֆլըղը՝ Ա-մասիա միւթէսարրըֆը էսպագ Մէհմէտ խալիս էֆ.յէ,

Գոսօվա մէրքէզ միւթէսարրըֆ-լըղը՝ Ամմարա միւթէսարրըֆը էս-պագ Վէհպի էֆ.յէ,

Քոզի միւթէսարրըֆլըղը՝ Գէյ-գօղ գայմագամը սապէդ Հիւսէ-յին Միտհաթ էֆ.յէ,

Ազրակ միւթէսարրըֆլըղը՝ ըրիթ-պէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի իլէ Վէյսս գայմագամը սապէդ Ֆազլը պէյէ,

Մաղկէրա միւթէսարրըֆլըղը՝ միրիւլ իւմէրալրդ բրիթպէսի իլէ Նիկոլտ միւթէսարրըֆը սապէդ Բեհմիզ պէյէ,

Կէվար միւթէսարրըֆլըղը՝ մուդատէմա Ալյոն վէ Սարու-խան միւթէսարրըֆլըգլարը վէ-քեալէթինտէ պուլունմուշ օլան Սապիթ էֆ.յէ թէվճիհն պոյրուլ-մուշ տըր։

—

Վանտա պուլունան իրան քեար-բէրտապը Միրզա Աղախան աէօր-տինճիւ Մէֆիտի իհսան պոյ-րուլմըշ տըր։

ՄԻԼԹԷՖԻԼԲՐԻԳԱ

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԱՀՎԱԼԻ

Սընգերդատէն մարտ 13 թարիխլէ իմրէեր էյ-Բրէոէ ամիսէքի մէքթուպ եազըմըշ տըր։

Բէշգօթան Նամ Գիւրա գապի-լէսի եիւզինանէն Սղերդ էհալի-սինին 40 սէնէսէտէն պէրու տիւշար օլտըզը ազիմ թէհլիքէլէր վէ մէրգումման Գիւրտլէր թարաֆընտան վուգու պուլան թարբուզ-զաթտան տօլայը էհալիի մէղպու-ճէնին էմնաքճա կիրեֆիֆաք օլ-տըգլարը զայիաթ հագգընտա հիւքիւմէթը մէրքէզիյէնին մա-լիմաթը մուֆասսալէսի վար տըր։

Հիւքիւմէթ՝ պու թարբուզա-թըն էօնիւնիւ ալմագ իշիւն տէ-ֆաթլէ մէմուրինը ասքէրլիյէ վէ միւլքիյէ սէվգ իթմիշ իսէ տէ, հիչ պիր նէթիյիճ հուսուլէ կէլմէ-միկի չէօյլէ տուրսուն, պաղէն տէ սանճապը մէգքիւրընն Գիւրա գա-պիլէլերիմիյանընտահիւքիւմէթին նուֆուզը քէսպը զաաֆ իյէմիշ տիր։

Էյան Սղերդ միւթէսարրըֆը գուլունան Սալիհ բաշա հաղրէթ-լէրի իսէ ուզուն միւատէթ պուրա-տա իգամէթի էմնասընտա Բէշգօ-թան Գիւրտլէրինին ամվար վէ ա-տամբարընա թէմամըյլա վաղէթ օրմուշ օլտաղլա, մէրգումմ Գիւրտ-լէրին սէրքէրտէլէրինի էլէ կէչիր-մէք իչիւն եէնի պիր վասէթա պուլմըշտըր։ Միւթէսարրըֆը միւ-շարէլէյհ՝ գուվվէի ասքէրլիյէ սէվգ իթմէքսիզին մէմնէքէթի պու Գիւրտլէրին եէտը զուլմը-նան գուրթարմըշ տըր։ Չէօյլէ քի անլէրտէն 40ընը ասքէր գա-չաղը մագամընտա եէմէնէ սիւր-միշ վէ 20 գատարընը տա ֆա-միլիասըրլյա պէրապէր Ագիրի-գատա թարապլուսը Ղարպա նէ-ֆի իթմիշ տիր։

Միւթէսարրըֆ Սալիհ բաշա հաղրէթլէրինին իշպու իճրաաթը Սղերդ էհալիսինի նիհայէթ տե-րէճէ միւսթ ադրագը մէմուսնիյէթ վէ չատիմանի իթմիշ օլմաղլա, Բէտման վէ Կէվզան գազասը իլէ Նագէպան, Ալմատէն վէ Պան-լան նահիյէլէրի սէքէնէսինտէն 63 միւթէսարրըֆը՝ պու պապատ միւթէսարրըֆը միւշարէլէյհէ պիր թէչէքքիւրնամէ թագտիմ իթ-միշլէր տիր։

* * *

Պիթլիս վիլայէթի գատընըարը-նըն թահսիլը նուֆուսընա մի-պաշէրէթ օլանմասը իչիւն ախիրէն Տէրսաատէթտէն մարիտ օլան պիր էմր՝ չէհրիմիզտէ պիր նիւմայիշ վագուրընա սէպէպլիյէթ վէրմիշ տիր։ Հէման ճիւմլէսի Միսլիման օլարագ 200տէն զկատէ տէլիգան-լար պիր մէգտարը ճիվար գարի-յէլէրտէն կէթիրիմիշ օլան ուզուն քիւրէք սարլարըյլա միսէլլահ օ-արգալարը հալտէ, կէչէն բաղար էր-թէսի կիւնիւ չարչը բաղարը տօ-լաշմըշլար, վէ գատընըարը թահ-ըիրը նուֆուսը ալէյհինտէրբօթէս-թօ իթմէք իւզրէ մաղալարընը գարամայա թիճճարանը մէգպուր իթմիշլէր տիր։ Մուսիխարէն մէրգումման Միսլիմանլար՝ ճէմը զաֆիրլէ հիւքիւմէթ գօնաղընա կիտպա գէլը պուրատա կէչիրմէք-տէ օլան Պիթլիս վալիսի Արիֆի բաշա ալէյհինտէ քիւֆր ու հա-գարէթ իթմիշլէր տիր։ Վալի բա-շա՝ պու գարարընը տաղըթ-մագ իւզրէ ասքիրը մուհաֆըզ սէվգ իթմէսինի գօմանտանտան թալէպ իթմիշ իսէ տէ, գօման-տանը մումիսէյհ՝ մէմուրինը միւլքիյէտէն պու պապատ պիր մագպաթա թալէպ իթմիշ տիր։ Ֆագաթ պայագը խալգտան գօր-գան վէ եա անլէրէ թէվճճիհի օլան մէճլիսը իտարէնին պաղը-ճա ազալարը պու մաղպաթայը վէրմէմիշլէր տիր։ Հէլէ քի ֆէ-սատճըլարը հարէքէթի քէսպը ճէսամէթ իթմէյիպ, քէսֆիֆէսի տէ տաղըմըշար տըր։ Սաքին չէհրիրիէր՝ իշպու թէսպիրտէն (գատընըարը թահրիրը նուֆուսը) չիքայէթ իթմէք իւզրէ հիւ-քիմէթէ միւրաճաաթ իթմիշլէր, վէ թէսպիրը մէգքիւրը եէնիտէն թէսդիգ իթմէսինի հիւքիւմէթէ ըէճա էյլէմիշլէր տիր։

* * *

Պու մէմլէքէթի էհալիսինին սու-նուքը միսթէլիֆէսի միյանընտա սերվէթ վէ սենաաթը ինգըրազ իթտիկինի հէր էհը վուգուֆ ֆարդ իսէպիլիր։ Մէմլէքէթին իսթիգպալինճէ խայրըրզը օլան չու ինգըրազըն էօնիւնիւ ալմագ իչիւն հիւքիւմէթին ըազմ էկէյէն թէտարիրի իթթիխազ իթմէսի հէր հալտէ արզու օլունուր։

—

ԱՐՆԱՎՈՒՏԼՈՒԳ

Էրզէրում ըզտա օգունտուզունա կէօրէ, Գարատաղ տախիլյէ նա-ղընը սապըգ Մաչա վրպիճանընն պիրատէրի վզյոտա Սթէվօ վըր-պիճանընն Շգօտրա չարչընտա Մալիսուր Ալնավուտլարը թարա-ֆընտան գաթլի վէ Շգօտրա էկօ-լու ճիվարընտա պիր գաչ ասքէրի թէլէֆ իթմիշ օլան Շալա վէ Շօշի գապիլէլերինին թասալլութ վէ թարբուզը նագարր տըզգաթա ալընըգտա, Արնավուտլըրն չու սրատա պուլունտուղու ահվալ թէմամըյլա անլաշըլըր։ Շգօտրա վալիսի Ապտի բաշա հաղրէթլէրի էվվէլա Շալա վէ Շօշի գապիլէ-լերի ալէյհինտէ 4 թապուր սէվգ իթմէյէ գարար վէրմիշ իսէ տէ, պու իքի գապիլէլերին Գաթօլիք գըսմը իւզրինէ նուֆուզը պուլու-նան Բիւլթի բիսգօպսը Մոն-սէնեօր Գրաչի՝ իճրաի թէվաս-սութ իթմիշ տիր։ Բիսգօպսը մումանիյէ՝ վալի բաշա նէզտինէ կիտիպ ասկէրի տաիրէի իթտա-թա կէթիրմէք իւզրէ միւշարի-լէյհէ մուավենէթ իթմէսինի ըշ-գօտրա Ֆրանչիսգէն խասթախա-նէսի պաշ բահիպինէ էմր իթմիշ տիր։

Վալի բաշա՝ պու թէգիֆի ըէտտա իթմէքլէ պէրապէր, տէր-հալ մէրգումման գապիլէլերէ խի-թապէն պիր պէյանանմամ նէչր ի-տուպ, մէղքիւր իքի գապիլէնին տէ պիրեր սէրքէրտէ իլէ 5 պայ-ըագտար կէօնտէրմէլերինի Արնա-վուտլարա իլան ու իսթամբ իթմիշ տիր։ Քէղա վալիի միւշարէլէյհ՝ միւթէքհիմ գապիլէլերէ մէն-սուպ պիլճիւմէք Արնավուտլարը թարա իսթայի կիպի, Վրպիճա-նընն գաթլինէ գիմէտխալ օլըզ-լարընա չիւղհէ իտիլէն պիլճիւմ-լէ Արնավուտլարը տա թէվզիֆ իսթիրմիշ տիր։ Մէղքիւր գապի-լէլեր՝ վալի բաշանընն իշպու տա-վէթինէ սաա իճապէթի իթ-մէտիքլերինտէն, վալիի միւշարէ-լէյհ՝ Շգօտրա, Կուսինեէ վէ ի-բէք չարչըլարընը տօլաշմալարընա միսասատ իթմէեբէք անլէրի պէօյլէճէ թէէտիպ իթմիշ տիր։ Բիւլթի բիսգօպսը եէնի-տէն միւտախէլէ իթմէք թէճրիւ-պէսինտէ պուլունուպ, մարտ 7տէ թէվզիֆ օլունան տաղըլարընը սալվէրիլմէսինի թալէպ իթմէք իւզրէ վալի բաշա նէզտինէ կիթ-մէլերինի ճիօվանիէ վէ Բլանթի քիչիւք գապիլէլերի սէրքէրտէ-լերինէ թավսիյէ իթմիշ իսէ տէ, մէրգում բիսգօպսըն իշպու ըէ-ճաաը գապալ օլունմասընընտան, պունուն իւզրինէ թէվասսութ իտէնլերին պիլէ էմնիյէթ հալը-ռինէ տիգգաթ իտիմէյէ միւպա-շէրէթ օլունմուշ տըր։ Պու վու-գուաթըն իւզրինէ Մալիսուր Արնավուտլարը սիրահանմըշլար։

Գարըշըգլըգ եալընըզ Արնա-վուտլըզը չիմալ ճիհէթինտէ օլ-մայըզ, ճէնուպը չարգիսինտէ տախի չուրիշլէր զուհուրա կէլ-միշ վէ մուճիպը էնտիչէ պիր հալ քէսպ իթմէքտէ պուլունմիշ տըր։ Եօգարըբի վէ աշագբի Տէպրէ-տէ Տէրվիշ բաշա հաղրէթլէրինին զայրէթ վէ չէճաաթը սայէսինտէ սաայիշը հալթէգարրուր իթտի-տէն սօնրա, մէղքիւր իքի մէմ-լիքտէ մէմուրին տախի թային օլունմուշ իսի։ Լովէրդաղը տէյօր քի, պաղը կաղէթալարը ըիվայէ-թինէ բաղմէն, մէմուրիյը մեր-գումէտէն պաղըլարընը մէմի-քէթէտէն թարտ օլընտըգլարընա ինանմագ իսթէմէյիզ։ Ֆագաթ կէօրինիր չտէ մէմալիքը մէգքիւ-ըէտէ միւթէմէքքին Արնավուտ-լար հիւքիւմէթ մէմուրինինէ լա-ղըմ կէլէն իթտաթտա պուլուն-մամագտա տըրլար։

Պունտան աղ վագթ մուգատ-տէմ Մանասթիր ասքէրի գօման-տանը՝ տաաքիր իլէ Տէպրէյէ կէօնտէրիմիշ տիր։ Շգօտրատան եազըլըրընա կէօրէ, Տէպրէ սէր-քէրտէլերի՝ գօմանտանը հուզու-ըընա չըգմայա տավէթ օլունմիշ-լար իսէ տէ, հիչ պիրի պու տա-վէթէ իճապէթ իթմէմիշ տիր։ Զանն օլունտըրընա կէօրէ, Տէպ-ըէլիլէր՝ վերկի վէ ասքէր վեր-մէքտէն իմիինա խոյօրարմիշ։ Բիվայէթէ կէօրէ, Մաթիատա Արնավուտ էհալիսի գարըշըգլըգ իչինտէ օլուպ, ճիտտի պիր չի-քայէթլերի օլուպ օրմատը-գինմէմէքքէ պէրապէր, վելվե-լէլի սուրէթտէ պէյանը չիքա-յէթ իթմէքտէ տիրլեր։

Տիկեր Թարաֆտան պու սա-պահքի վէֆէտտա տախի պէրվէճ-հը աթի օգունմուշ տըր։

«Կանեա վալիսի Ասիմ բաշա հաղրէթլերինին հիմմէթլերի իլէ Գարատաղ մէսէլէսինտէքի միւշ-քիրաթ քեամիլէն պէրթարաֆ օրմուշ օլտուղընտան, եազընտա պիր սուրէթը թէսվիյէ հասըլ օլաճաղը մէմուլ պուլունտուղու իսթիպպար գըլընմըշ տըր։»

—

Պուլկարիսթան էմարէթինին թիճարէթի հագգընտա Սոֆիա-տա նէչր օլունան ըէսմի պիր ըս-թաթիսթիգատէն անլաշըլըրընա կէօրէ, Թիւրքիա՝ Պուլկարիսթա-նա թուզլու պալըգ, զէյթին եա-ղը, սապոն, վէ բամպուգլու ա-լարագ 440,636 ֆրանգլըգ 552,523 քիլօկրամ էմթաա իսխալ իթմիշ, վէ պունա մուգապիլ Պուլկարիս-թանան տա սրղը, թէրէ եաղը, բէյնիր, թավուգ վէ սարիրտէն իպարէթ օլարագ 374,382 ֆրանգլըգ 2,366,398 քիլ էմթաա Թիւրքիայա կէլմիշ տիր։ Բուսէլիի Շարգի պու հիսապըն տախիլինտէ տէյիլ տիր։ Վիլայէթը մէղքիւրէ՝ Պուլկարիս-թանա եէյինթի օլարագ 59,756 ֆրանգլըգ 84,907 քիլօկրամ իսխալ իթմիշ, վէ էմարէթը մէղ-քիւրէտէն եէյինթի, մանհուլաթ, եաբաղը վէ սարիրտէն իպարէթ օլարագ 320,782 ֆրանգլըգ 193,806 քիլօկրամ էմթաա Շարգի Բուսէ-լիյէ կէլմիշ տիր։

—

Գահիրէտէն ալընան խապէրլէ-րէ կէօրէ, Լօրա Տըֆրինին զէվ-ճէսի իլէ Լէյտի Էլէն Պէքուտ ապրիլ 7տէ Մըսրտան հարէքէթ իթմիշլէր տիր։ Ինկիլթէրրանընն Տէրսաատէթ սէֆարէթի պաշ թէրճէմանը Մ. Արթիւր Նիգօլսըն իլէ զէվճէսի ալաֆր. ապրիլ 12տէ հարէքէթ իթմիշլէր տիր։ Իթ-թիխաղ օլունան սօն թէտպիրլէ-րէ կէօրէ, Լօրա Տըֆրին ալաֆր. մայիս 10տա Տէրսաատէթէ միւ-թէվէճճիհէն Գահիրէտէն հարէ-քէթ իսէճէք տիր։

—

Գոբենհաուա Բուլգարիէտէ պէրվէճ-հը աթի օգունմուշ տըր։

«Զարըն ըէսմը թէթէվվիճիւն-տէ հազը պուլունճաղ զէվաթ միյանընտա Գարատաղ վէ Պուլ-կարիսթան բրէնսիպէրինին տախի պուլունճաղլարը մալիմ տիր։

«Պուլկարիսթան բրէնսինին մա-եէթինտէ 12 ազատան միւրէք-քեզ պիր հէյէթը մէպուսսէ տա-խի մէվճուտ օլարագ, Բուսիա թարաֆընտան Պուլկարիսթանա խիլէն մուավենէթի մուսավվէր ալթունտան մամուլ պիր հէտիյէի Զարա թագտիմ իսէճէք տիր։ Իշպու հէտիյէ 200,000 ֆրանգ գէյմէթինտէ տիր։

«Մէղքիւր ըէսմը թէթէվվիճ զիյնէթի՝ հիւքիմարանը հազը պուլունմասընա զայը մուվաֆֆը օլարընընտան, Եունան գըրալը ի-թինէ բաղմէն, մէմուրիյը մեր-գումէտէն պաղըլարընը մէմի-քէթէտէն թարտ օլընտըգլարընա ինանմագ իսթէմէյիզ։ Ֆագաթ կէօրինիր չտէ մէմալիքը մէգքիւ-ըէտէ միւթէմէքքին Արնավուտ-լար հիւքիւմէթ մէմուրինինէ լա-ղըմ կէլէն իթտաթտա պուլուն-մամագտա տըրլար։

Պունտան աղ վագթ մուգատ-տէմ Մանասթիր ասքէրի գօման-տանը՝ տաաքիր իլէ Տէպրէյէ կէօնտէրիմիշ տիր։ Շգօտրատան եազընտըրընա կէօրէ, Տէպրէ սէր-քէրտէլերի՝ գօմանտանը հուզու-ըընա չըգմայա տավէթ օլունմիշ-լար իսէ տէ, հիչ պիրի պու տա-վէթէ իճապէթ իթմէմիշ տիր։ Զանն օլունտըրընա կէօրէ, Տէպ-ըէլիլէր՝ վերկի վէ ասքէր վեր-մէքտէն իմիինա խոյօրարմիշ։ Բիվայէթէ կէօրէ, Մաթիատա Արնավուտ էհալիսի գարըշըգլըգ իչինտէ օլուպ, ճիտտի պիր չի-քայէթլերի օլուպ օրմատը-գինմէմէքքէ պէրապէր, վելվե-լէլի սուրէթտէ պէյանը չիքա-յէթ իթմէքտէ տիրլեր։

Տիկեր Թարաֆտան պու սա-պահքի վէֆէտտա տախի պէրվէճ-հը աթի օգունմուշ տըր։

«Կանեա վալիսի Ասիմ բաշա հաղրէթլերինին հիմմէթլերի իլէ Գարատաղ մէսէլէսինտէքի միւշ-քիրաթ քեամիլէն պէրթարաֆ օրմուշ օլտուղընտան, եազընտա պիր սուրէթը թէսվիյէ հասըլ օլաճաղը մէմուլ պուլունտուղու իսթիպպար գըլընմըշ տըր։»

—

Պուլկարիսթան էմարէթինին թիճարէթի հագգընտա Սոֆիա-տա նէչր օլունան ըէսմի պիր ըս-թաթիսթիգատէն անլաշըլըրընա կէօրէ, Թիւրքիա՝ Պուլկարիսթա-նա թուզլու պալըգ, զէյթին եա-ղը, սապոն, վէ բամպուգլու ա-լարագ 440,636 ֆրանգլըգ 552,523 քիլօկրամ էմթաա իսխալ իթմիշ, վէ պունա մուգապիլ Պուլկարիս-թանան տա սրղը, թէրէ եաղը, բէյնիր, թավուգ վէ սարիրտէն իպարէթ օլարագ 374,382 ֆրանգլըգ 2,366,398 քիլ էմթաա Թիւրքիայա կէլմիշ տիր։ Բուսէլիի Շարգի պու հիսապըն տախիլինտէ տէյիլ տիր։ Վիլայէթը մէղքիւրէ՝ Պուլկարիս-թանա եէյինթի օլարագ 59,756 ֆրանգլըգ 84,907 քիլօկրամ իսխալ իթմիշ, վէ էմարէթը մէղ-քիւրէտէն եէյինթի, մանհուլաթ, եաբաղը վէ սարիրտէն իպարէթ օլարագ 320,782 ֆրանգլըգ 193,806 քիլօկրամ էմթաա Շարգի Բուսէ-լիյէ կէլմիշ տիր։

—

Գահիրէտէն ալընան խապէրլէ-րէ կէօրէ, Լօրա Տըֆրինին զէվ-ճէսի իլէ Լէյտի Էլէն Պէքուտ ապրիլ 7տէ Մըսրտան հարէքէթ իթմիշլէր տիր։ Ին

լէ դրբալիչասը գէյնէթը մէզքիւրէտէ զայրը բէսմի սուրէթտէ հազրը պուլունաճագլար տրը։

«Բաբա հազրէթլէրինին վէքիլի՝ բէսմը թէթէվիւճին իճրասընտան պիր կիւն սոնրա միւվասէլէթ իտէճէք տիր։

«Խիվա վէ Զին վէ ճաբոն թարաֆլարընտան տախի բէսմը մէզքիւր իչիւն Մ՝օսգուսյա մէմուրլար վիւրուտ իտէճէքլէր տիր։»

—

Բանայի նամ եունանը՝ կիւլէչմէք իչիւն Ֆրանսըզ բէհլիվանը Մ. Տուպլիէին բէյինէ արթըգ մունթազրը օրամայաճաղընը, վէ մէրգում՝Տուպլիյէնին՝ կէօյա քէնտիսինին (Բանայինին) կիւլէչտէն գաշընմագտա օլտըղընը շուրատա պուրատա սէօյլէտիյինի պու քէրբէ Ֆրանսըզ կազէթալարը վասէթասը իլէ պէյան իտիւպ, թարաֆընտան իւքի մէմուր թաէին էթմէսինի, վէ թէաթրօ չէնասընտան մատտա քէնտի հէր իսթէտիյի եէրտէ վէ սաաթտա կիւլէչմէյէ հազրը օլտըղընը, վէ եագընտա Տէրսատէթտէն հարէքէթ իտէճէյի ճիհէթլէ պիր սաաթ էվվէլ ֆիքրինի այըրտ էթմէսինի սոն տէֆա օլարագ Մ. Տուպլիյէյէ իսթաբ էյլէմիշ տիր։

ՍԱՐԲԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՈՊԱ ՖՈՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 14 Ապրիլ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	102-11/16
Օսմ. էսհամը աչըլտը	11-29/32
» » գաբանտը	11- 7/8
Իսթիգրազ 65	14- 3/4
» 69	12- 3/4
» 71	75- 1/8
» 72	24- 1/8
» 73	11- 7/8
Օսմանլը Պանդասը	20- 1/4
Ռուսխա իսթիգրազը	87- 3/8
Մըսըր տուլ. մութա հրտէ	76-
» իսթիյազը	98- 5/8
Տաիրա Սանիէ (Մըսըր)	75- 5/8
Ռոշիլտ իսթիգրազը (Մըսըր)	97- 5/8
Մաճարիսթ. էսհամը 1877	102-1/4
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 14 Ապրիլ

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	79-35
» » % 5	115-10
Օսմ. էսհամը աչըլտը	12-05
» » գաբանտը	12-17 1/2
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	77-
» 69	65-
» 73	59-
Ռումելի չըմէնտըֆէրի	57-75
Օսմ. Պանդասը	762-50
Գրէտի Լիոնէ	560-
Գրէտի ֆոնսիէ	1540-
Լիոն ագսիոնը	1565-
Սուէզ ագսիոնը	2511-25
Ռուսխա 5 % 1877	92- 1/2
Իսթալիա էսհամը	90-90
Մարը ֆոնս. մութա հրտէ	386-25
Մաճարիսթան էսհամը	102-5/8
Նուսան 6 % 1879	417-50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-25

Վիէննա 14 Ապրիլ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119-75
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	27-20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ումմ. տիւն ադչ. գաբ.	13-10
Պու սապահ աչրլտը	13-10
Մըսըր մութահրտէ. գաբ.	84-30
Պու սապահ աչրլտը	84-30
Իսթիդր. 65 (մութօն)	78-
» 65	75-75
» 69 (բինար	64-50
» 72 (Պոն տիւ թրէ.)	22-75
» 73	59-
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	56-75
Ագչէ Ֆայիզի	9-
Ռէբօր Ղրչ.	-
Հէվալէսիկ »	30-

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Դրէտի ժէնէրալ	6-38
Սթամպոլ պանդասը	8-10
Սոսիէթէ ժէնէրալ	5- 2
Թրամվայ	5-30

ԱԳՋԷԼԵՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրչ.տան	Ղ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-10
Մէթալիք »	101-20
Պէլիք »	103-20
Ալթընըզ »	103-20
Պագըր »	680-
Գայմէ	980-
Ինկիլիզ լիրասը	110- 6
Ֆրանսըզ ալթունը	87-35
Բոլ	90-08
Գրէմից ալթունը	51-20
Գարսոն գայմէսի	09-09

Մ. ՀՈՎՈՒԱՐՏԸՆ ՄԻԻՃԷՏՏԷՏԷՆ ԻՀՏԱՍՔԷՐՏԷՍԻ ՕԼԱՆ

ՍԻՄԲԼԷՔՍ

ՆԱՄ ՕՐԱԳ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

Ա.Ճէնթէսի Սթանպոլտա, Ղալաթատա Եօրկանճըար սոգաղընտա վագը 70 նումէրօ իլէ մուրագդամ

ԹԱՐՖԹԱՁ ՎԷ ՑՈՂԱՀԱՆԷՔՍ

ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻՆ

մաղազասը օլուպ, Թաշրալարտա Զիհթճիլէրլէ բէր Գէօզիւրի Պիր Գօլաճլըգ խամ իլէ մաիւմ օլան իլանըն զիյրինտէ մուհարրէր պուլունան զէվաթ տըր։

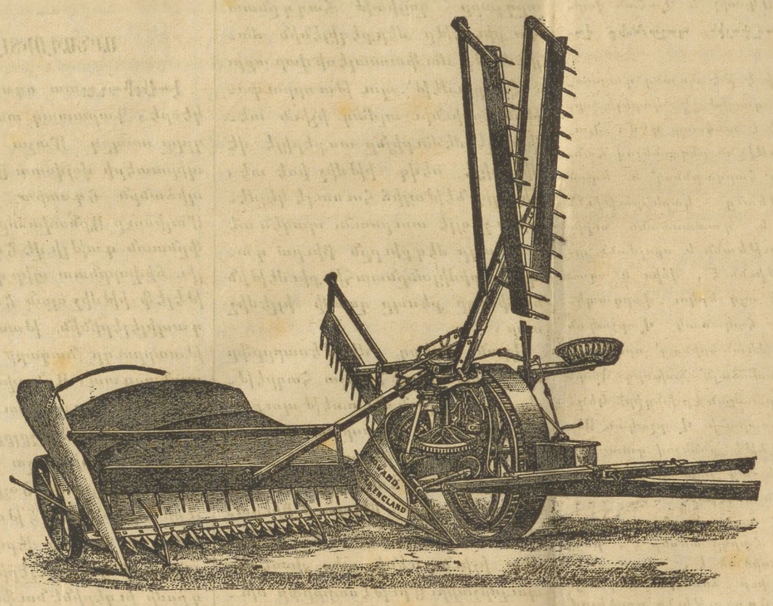

Ինչու գուվվէթլի, ֆազաթ խաֆիֆ, իլէ եարար, վէ սարպ վէ պայըր եէրլէրտէ տախի իլէմէեէ ատլհ օլան ՕՐԱԳ մաքինասը, չիֆթճիլէրին թայէպի իւզէրինէ պու քէրբէ Հովուարտ մարիֆէթիյլէ իճատ օլունուպ, մուսաֆլէյհին ագտէմէե իմայ իլէմիշ պուլունտուղու օրագտան ֆարգը տրը։ Չիհնէի պու չիմտիքի մաքինանը՝ թարիքէ վասէթա օլարագ տէմիրտէն վէ պիր պուչուգ արշընա եագըն պէօյուէլիւքտէ տէօքմէ ճեսիմ պիր թէքէրլէյի վար տրը։ Եան թարաֆընտաքի թէքէրլէյի տահա պէօյուէնէք օլուպ, տիւզ ճիհէթինտէ պուլունան վէ սախլապտան մամուլ օլան թարաֆտան թէֆրիգ գրլընը։ Ինչու մաքինա՝ պաթլէրինէ հիչ պիր թէպէտիւլաթա վէ պիր թագրմ հարէքէթաթ լիւգում կէօրիւլմէքսիզին, օթուզ սանթիմէթրօ եիւքսէքլիքտէ, եանի պիր պուչուգ գարըշ պէօյունտա օլան վէ պիր խայը տիւզլիքտէ եայըմըշ պուլունան եէչիլ մահսուլաթը տախի քէսիպ պիչէպիլիր։ Պու ճիհէթլէ սամանը գըյմէթի օլման վէ հայվանաթա եէմ օլմագ իւզրէ աեագլարը ալթընա պըրագըմասը ատէթ օլան եէրլէրտէ ինչու մաքինանը իտարէճէ բէք չոգ ֆայիտէսի վար տրը։

Մաքինանը թէզկէճեանը զայէթ կէնիշ օլուուղունտան, պէօյուճէք պիր պուղտայ տէմիթիի թաշլանալիր։ Պու ճիհէթլէ տախի պուղտայը տէմէթ եարմագ ատէթ օլման մահալլէրտէ պունուն մուհասսէնթը նագատիլի ինքեար տրը։

Ինչպու գուվվէթլի, ֆազաթ խաֆիֆ, իլէ եարար, վէ սարպ վէ պայըր եէրլէրտէ տախի իլէմէեէ ատլհ օլան ՕՐԱԳ մաքինասը, չիֆթճիլէրին թայէպի իւզէրինէ պու քէրբէրէ Հովուարտ մարիֆէթիյլէ իճատ օլունուպ, մուսաֆլէյհին ագտէմէե իմայ իլէմիշ պուլունտուղու օրագտան ֆարգը տրը. չիհնէի պու չիմտիքի մաքինանը՝ թարիքէ վասէթա օլարագ տէմիրտէն վէ պիր պուչուգ արշընա եագըն պէօյուէլիւքտէ տէօքմէ ճեսիմ պիր թէքէրլէյի վար տրը։ Եան թարաֆընտաքի թէքէրլէյի տահա պէօյուէնէք օլուպ, տիւզ ճիհէթինտէ պուլունան վէ սախլապտան մամուլ օլան թարաֆտան թէֆրիգ գրլընը։ Ինչու մաքինա՝ պաթլէրինէ հիչ պիր թէպէտիւլաթա վէ պիր թագրմ հարէքէթաթ լիւգում կէօրիւլմէքսիզին, օթուզ սանթիմէթրօ եիւքսէքլիքտէ, եանի պիր պուչուգ գարըշ պէօյունտա օլան վէ պիր խայը տիւզլիքտէ եայըմըշ պուլունան եէչիլ մահսուլաթը տախի քէսիպ պիչէպիլիր։ Պու ճիհէթլէ սամանը գըյմէթի օլման վէ հայվանաթա եէմ օլմագ իւզրէ աեագլարը ալթընա պըրագըմասը ատէթ օլան եէրլէրտէ ինչու մաքինանը իտարէճէ բէք չոգ ֆայիտէսի վար տրը։

Մաքինանը թէզկէճեանը զայէթ կէնիշ օլուուղունտան, պէօյուճէք պիր պուղտայ տէմիթիի թաշլանալիր։ Պու ճիհէթլէ տախի պուղտայը տէմէթ եարմագ ատէթ օլման մահալլէրտէ պունուն մուհասսէնթը նագատիլի ինքեար տրը։

Ինչպու օրաղըն թարագլարը՝ մաքինայը գուլլանանը քեամիլէն եէտիրնտէ օլմաղա, իսթէտիի կիպի պուղտայ տէմէթլէրինի թօրլաեապիլիր։

Մաքինայը թահրիքէ վասէթա օլան պէգիլ թէքէրլէկին, տէմիր թագըմլարը, վէ չարիպարը չէլիքտէն մամուլ օլան տիլլերի սաեէպինտէ, թօրրագլարը էյրի պիչրիւ վէ չոգագը օլան, վէ պինանէն ալէյհ մաքինալարը բէք մազպութ օլմաբրը իչիւն սայրը էտէվամ իլէմէեէն արագլէրտէ, ինչպու մաքինա բէք ալա իլ կէօրէպիլիր։ Պիր քիչ՝ ինչպու ճեսիմ մաքինայը գօյայա գուլլանապիլիր։

Կէչէն սէնէ պու մաքինանը թէհրիպէսի Ատանա վիլայէթինտէ իճրա օլունուգաա, էհլի զէրլա թարաֆընտան ֆէվգէյատ բաղպէթ պուլմուշ վէ պիր խայլի մաքինա սաթը ալինմշ տրը։

Պիր չիֆթ պէյկիր, էօքիշ, եախսա գաթը իլէ պու մաքինա բէք գօյայ գուլլանըլապիլիր։

Զիատէ մալիմաթ ալմագ իսթէյէն՝ պէր վէհհի պաա Սթանպոլտա ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ Գումբանիասընա, վէ Թաշրալարտա միամիէյհիմա Պիրատէրլէրին մէմուրլրին օլան զէվաթա միւրաճաաթ իտէպիլիր։

Սըրարշլար՝ գոգ վագթինէն ագալի 2 այ էվվէլ օլմայը տրը։

Աղբրլրը 400 էսկի օգգա օլտուղու հալտէ, ֆիյաթը 50 Օսմանլը լիրասը տրը։

ԻԼԱՆԱԹ

Շէհր Էմանէթինտէն կէլէն իլան.

Զէնպէրլի Թաշ ճիվարընտա քեահն Էյլի խանընին սոգաղ ճիհէթինտէ պուլունան վէ Էմանէթ ալտ օլան մահավա 194 վէ պիլա հավա 172 արշըն արսա իլէ 40 արշըն եարընը հավանին ճիմլէսի պիրտէն պիլմիւզայտէ թալիպնէ սաթըլմասը մուգարրէր օլուպ, ինչպու նիսանին 11ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ գալարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարը եէվմը մէզքիւրէ գասար Շէհր Էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթի իլէմէլէրի իլան օլունուր։

2 Նիսան 99

Եվգաֆը Հիւմայուն վարիսաթը ումումիյէ իտարէսինտէն կէլէն ֆլան.

ՁԷՆՆԷԹՄԷՔԵԱՆ ՊԷԶՄԱԼԷՄ Վալիտէ Սուլթան հազրէթլէրինին իհեաքէրտէլէրի օլան Եէնի Պաղչէտէ քեահն խասթախանէլէրի ճիվարընտա վագը խասթախանէ չայըրընը կիյահ հասըլաթը իլէ, Պողազ իչինտէ Հիւնքեար իսկէլէսի վէ Սուլթանիյէ վէ Զուպուգլու վէ Պէյլիք կէօք Սու չայըրլարընտա սէնէի հալիյէ Բուղը Հըզրընտա հուսուլէ կէլէճէք կիյահ հասըլաթը՝ բէչին պէտէլ իլէ պաչգա պաչգա թալիպլէրինէ իլզամ գըրընաճաղընտան, վէ իւսկիւտարտա Սալաճագ իսկէլէսինտէ վագը ըրխթըմ մահալինին քէզալիք Բուղը Հըզրը իպթիտասընտան իթիպարէն իհալէ գրլընաճաղընտան, մէզքիւր չայըրլար իլէ ըրխթըմ մահալինէ թալիպ օլանլարը մէզքիւր Բուղը Հըզրընտան Նիհայէթ 5 կիւն էվվէլ Եվգաֆը Հիւմայուն վարիսաթը ումումիյէ իտարէսինտէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

30 մարտ 99 5—4

ԷՍԻՐԱՐԸ ՀԻՆՏ

Պու նամ իլէ ճիւզ ճիւզ նէյը օլունան մէշհուր բօման պու քէրբէ թէքմիլ օլուպ պիթմիշ օլըղընտան, թէքմիլ պիր նիսխէսի պագը միւքէմմէլ բէսիմլէրի տախի հավի օլտըղը հալտէ Պաղչէ գաբուսընտա Սուճու Պողոս աղանին տիւքքէանընտա վէ Պէյօղլու թիսթիւնճիէ տիւքքեանլարընտա 30ար դրուշ ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլընմագտա տրը։

ԷՏԻՐՆԷ ՇԱՐԱՊԼԱՐԸ

Եէնի ճամի ճիվարընտա Ֆընտըգլեան խանընտա վագը տէբզիթօ մաղազասընտա պիրինճի նէվտէն ալա Լտիրնէշարապլարը ֆիրուխթ օլընմագտա օլտըղը իլան օլընը։ 6—3

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄՄ

Լ. ՃԶԱԽԱՆԷԻ

Պ. Վէ Ֆ. ՔԷՌԹՁԷՌՔԵԱՆ ՊԱՐԲԵՏԷՐԼԷՔ

Միւսուլթի մէսիսէտէն պէրու կէրէք էզգա թիւճարլըղը իլէ վէ կէրէք էզգաճըլըգ սանսաթը իլէ մէշղուլ պուլունուպ, բաղպէթու էհալինին հօշնուտիյէթի իչիւն էյտէն կէլէնի ալա տիրիղ իթմէսիկմիզ, հիւրմէթլու միչթէրիլէրիմիզէ վէ ումում էհալիյէ բանա մայիմ տիր։

Պու տէֆա տախի էսթէտէն պէրու հիւրմէթլու միչթէրիլէրիմիզէ պէօյուք պիր սուհուլէթ սլմասը իչիւն պիր էզգախանէնին քիւչտրնա արզուքէշ օլուպ, վէ պու արզումըզա տախի նայիլ օլարագ, չօգ սէնէլէրտէն պէրու ամմէնին մայիմ օլան ՍԹամպոլտա Եէնի Ճամիտէքի 26 նումէրօ իլէ մուրագդամ էզգա սէբզիթօմուզտան մատտա, պու տէֆա եէնէ ՍԹամպոլտա քէօրբու գարշըսընտա 77 նումէրօ իլէ մուրագդամ Պ. Վէ Հ. ՔԻՒԶԻՒՐԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ իւնվանը իլէ պիր էզգախանէ վէ տէբզիթօ քիչտտ իթմիշ օլտուղումուզու, հիւրմէթլու միչթէրիլէրիմիզէ վէ ումում էհալիյէ արզ ու պէեան իտէրիզ։

Մէզքիւր էզգախանէ վէ տէբզիթօմուզտա, Ֆրանսանը, Լօնտրանը վէ Ամէրիկանը Քէրթիպաթը քիմեէվիյէսի իլէ էզգայի միւթէնվիյէսի դայէթ տիգգամլը եարըմըշ վէ էն ալա հինսլէրինտէն մէվճուտ, վէ էհվէն ֆիյաթա ֆիրուխթ օլունուր։ Պունդարտան մատտա հէրան իմայ՝ օլունան էնվահ ճինս չարագ, գոնեագ, թազէ մատէն սուրը, վէ պէրիճէի նէվ պալըգ եաղը, վէ մէրուպաթը սայրէ տայիմա պուլունտուղու կիպի, էնվահ ալէսթ վէ էտվահ տախի մէվճուտ տրը։ Մէզքիւր էզգախանէմիզէ վարիսա օլան բէյէլթարը, անգարիպ թազէ իլաճլար վէ էհվէն ֆիյաթլար իլէ դայէթ տիգգաթլը պիր սուրէթտէ իմալ օլունուր։

Պունտան տա գաթի նազար, մէզքիւր էզգախանէմիզ իւզէրինտէ հէքմէր իչիւն տախի սյրէյէթէն պիր մահկիլ թախսիս օլունմուշ օլուպ, պու պապտէ պիր մարազտան տօլայը հէքիմ իլէ պիր իսթիչարէ իթմէք արզուսի օլան զէվաթ, մէզքիւր էզգախանէմիզէ թէյրիթ պույուրտուղլարընտա, հէր պիր հիհէթլէ ֆայիտէմիզա օլաճագլարընը տախի պէեան վէ իլան իտէրիզ։

Տօգթ. Արապեան Լ.Ֆ. հէր բազար Էրթէսի, բէյնէլնպիհ, վէ ճումա իրթէսի կիւնլերի սապահ սաաթ 6տան 8է գասար էզգախանէմիզտէ պուլունաճագը կիպի Տօգթ. Եդուարդ Իսթիճեան տախի հէր կիւն սաաթ 6տան 10ա գասար էզգախանէմիզտէ պուլունուպ բազար կիւնլերի սաաթ 3տէն 8է գասար քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը մէճճանէն թէտավի պույուրաճագ տրը։

ԽԸՏԻՎԻՑԷ ԲՕՍԹԱ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

ՏԷՐՕԱԱՏԷԹՏԷՆ ԻՕԿԷՆՏԷՐԻՑԷԼԻ ՎԷ ԻՕԿԷՆՏԷՐԻՑԷՏԷՆ ՏԷՐՕԱԱՏԷԹ

ՀԱՅԱԹԱՏԱ ՊԻՐ ՔԷԼԲԷ ՏՕՂԼՈՒՏԱՆ ՏՕՂԼՈՒՑԱ ԻՇԼԷՐ

ՍԹԱՄԳՕԼՏԱՆ ՀԱԲԷՔԷԹԻ

Հէր ըրբդիկ-ելամբը վագու պուլուր, վէ Զանագ Գալէ, Միհիլիչ Իգմիր վէ Բիրէյէ օղրար.

ԻՕԿԷՆՏԷՐԻՑԷԼԻ ՎԻՒՐՈՒՏԻ

Հէր Բաբը Էրիւթ սոգոհլրը վագու պուլուր, վէ 4 պուլուգ կիւն իճրաի սէյեահաթ իտէր.

Մէ-լահ-զրի.—Բէբէյրա գաբտանը սիւվար օլտուղու ՖԱԵՈՒՄ վաբորը՝ ալաֆ ապրիլին 18ինճի շարշընպիհ կիւնիւ էօյլեանպէ սօնրա ալտֆրանկա սաաթ 4տէ հարէքէթ իտէճէք տիր։

Եօլճու իլէ էմթաա նավլունը վէ սայիր մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլեր ՍԹամպոլտա Գալաթա գաբուսընտա Ա.Հ.Ա Բանկ բաչա խանընտա վագը չիրքէթը մէզքիւրէյնին իտարէխանէ սինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիր։

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԶԱԶ ԱՆՏՕՆ ՇԱՂԱԼԵԱՆ

ՍՐՀՀԷԹ ԳՈՒՎՎԷԹ

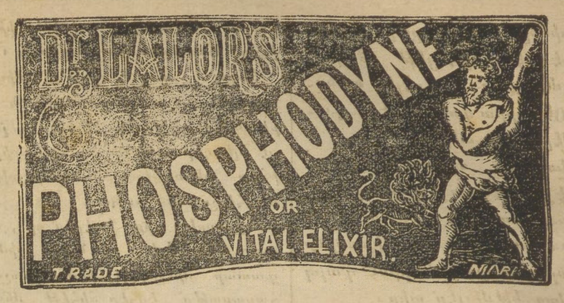

ԺԻՎՈՂՆ ԷՆ

Տօգթօր Ռ. Տ. Լալօր 1862տէ իյճատ իտուպ պու իսմի վէրմիշ տիր.

Պու իլաճ՝ մէմալիքը Օսմանիյէ վէ Հիւնտիստան վէ Զին վէ միսթէմիլէքաթտա սաքին զէվաթա դայէթ միֆիտ վէ կէրէք գարա ճիրէրէ թէէսիր իլէմիճի վէ կէրէք պիլ ճիմէ ալաթը հայաթիյէյի թագվիյէ վէ թահգիմ իտէի խարիպլաճակ պիր մուալիճէ տիր։

Տօգթ. Լալօրօն ֆոսֆոտինի խալիս ֆոսֆաթտան եարըմըշ պուպ, բայէհաը լաթիֆ տիր։ Պու իլաճ՝ դայէթ սաֆի պիր մայի (հեղուկ) օլուպ, նէպ-թի ալգալիտա թապիր օլանան էնզա իլէ մուրկաթ վէ խարիգիլատ գուվվէի ինֆիտիյի հաիպ զէմանըմըզ քիմեակիրլիկինին պիր էսէրը նէֆիսի տիր։ Պունուն թէրքիպնտէ հիչ պիր էնզամ մուգիրրէ օլմայըպ թէէսիրի տախի զարարսըզ օլմաղլա, էն պէօյուք հէքիմլէր՝ պու մուալիճէնին, վիւճուտտա գուվվէի հայաթիյէսինի թէճտիտ իտէճէք պիր գուվվէթէ մալիք օլտուղընը, վէ պու խուսուստա հիչ մանէնտի պուլունմատըղընը թաստիգ իթմիլլէր տիր։ Քէզա պու իլաճ գան վէ պէյնին վէ սինիրլարընը էնզամ միսթէրէքիպէսինի գուվվէթլէնտիրիպ վիւճուտա գէվգէլատէ մէթանէթ վէրիր, գանը ալա զայպ իթալրմէզ, վէ բէք գէյատէ չաղըրլարագ պէտէն վէ եախսա գիհն եօրլուր իսէ պու եօրկունլուղուն տախի էսնիհնիւ ալըր, վէ պէյնին վէ սասալը (Ջիգ) գուվվէի էլաթիգրանէսինի մուհաֆազա իտէրէք ինսանա ֆէրահլըգ, սասաէթ, սէվինճ վէ զայրէթ վէրիր։

Տօգթօր Լալօրօն ֆոսֆոտինի սինրրլարը վէ գանը պօզուգլըգլարընը սէրիան վէ սուրէթը տայիմէտ տէֆ իթտիկի իչիւն, չէմտիքի պիլիճիմլէ իլաճլարա ֆարգ տիր։ Պու իլաճ՝ սինրրլարա գանը պօզուգլըգլարընը, էն գէյատէ սինրը գայրֆիլրընը վէ գիհն վէ վիւճուտտա գասֆը վէ թահրիլ վէ մէչղուլիյէթ քէսրէթլիլէ հասլլ օլան իպթիսարարդլըղը, վէ պաշ վէ գուլագ ազրըսընը, վէ իպթահզըգլըղը, միյտէ հազիմսիզլիկի, վէ գարա ճիրէր հասթալըգլարընը, եէլի, սինրրլարտաքի ազրըյը, մէրագը, հէր տէրէճէտէ սինրը գուվվէթսիզլիկին, գուվվէի հաֆզէ զայֆէթը, պէյնի եումշագլըղընը, քէսթրիճմիկի, սրրթ քէմիքտէքի ազրըյը, լումպակօ եանի կէօպէք սանճրընը, սիյթիգ եանի գայա սինրրլնտա եէրլի պիր ազրըյը։ Պէլ վէ մէսանէ խասթալըգընը, սիսիք գօրու վէ զարիհիւմ վէ զարիհիւմ։ Նէօվպէքլի սըմա, սբազմօզ, թրգոնէֆէօ, վէրմ վէ կէպիս իլլէթլէրինի, սբրաճա վէ տէրի խասթալըգլարընը, ազպէթ զարֆլըղընը, վազթազ քէօրիյի, էլհասրլ ինսան վիւճուտրնտա հէր հանկը ազարն գուվվէթ հաճթիսինին նօգսանընտան նէյէթ իտէն պիլիճիմլէ իրէթ վէ հասթալըգլարը տէֆ ու իդալէ իտէր։

Տօգթօր Լալօր ֆոսֆոտինինին թէէսիրի իբի նէվ օլուպ, հէմ սինրը գուվվէթինի արթըրը, վէ հէմ տէ գանը վէ սինրրը գուվվէթինի թէճտիտ իտէր։ Պինապէրին պու մուալիճէ՝ գայրթ վիւճուտարա գուվվէթ վէրիր, վէ հասթալը էօյլէ պիր հալէ կէթիրիր քի, զանն իտէրսին հիչ զամանդա չէքմէմիշ տիր։

Վէլիմեա դէր Լոֆ—ոֆ

Պու կիւնքի կիւնտէ պէյն վէ գարամպէրը խասթալըգլարընտան վէ միյտէ ֆէսատընտան պինէրէճէ ինսան էօրմէքտէ օլուպ, պու հասթալըգլար հասթը ինսանը քէօքիւրիւ գուրուրլրլար։ Մէգքիր հասթալըգլար՝ բէք չոգ տիրայէթլի զէվաթ իւզէրինէ ֆէնա թէէսիր իտուպ, գիրա անլէր իչիւն հասթ սէվինճի վէ ֆայտալի օլաճագ եէրտէ պիր եիւք օլուր։ Իդթէ պու կիպի հասթայրգլար չէքէն բէք չոգ զէվաթ չահատէթ իտէրլէր քի, Տօգթօր Լալօրէն ֆոսֆոտինի հէր նէ սուրէթտէ օլուպ իսէ օլսուն զուհուրա կէլմիշ օլան միյտէ ֆէսատընա վէ գարամպէրէ հասթալըգլարընը գարը պու կիպի նէ ալուն գասար պուլունմուշ օլան սիկէր հէր նէվի իլաճտան իւսթիւն տիր։ Իդթահ ազար վէ միյտէյի սիւզթիրիր, թէէսիրի տէ բէք չարուգ վէ մուհագագ սուրէթտէ կէօրիւլիր, էօյլէ քի, էօմիւր սէօնմէք տէրէճէսինէ կէլտիկինտէ վէ զիհնն տախի վիւճուտտն ֆէէնալըգը թէէսիրինտէն սոսքի ահմաղլըգ հալինէ տիւշմիկէնտէ, պու գուվվէթլի իլաճտան պիր գաչ տէֆա ալընճա, հասթանըն մէյուսիսյէթի տէֆ օլուր, վէ կէրէք վիւճուսը վէ կէրէք գիհնի քէսպը գուվվէթ իտէր։

ԵԻՐՄԻ ՍԷՆԷԼԻՒԲ ԹԷՃՐԻՒՊԷԼԷՐ տէսիրլէրիմիզի իսպաթ իտուպ, հէր միլէթին միւթէպէր ֆամիլեալարը վէ զէվաթը մուխթէլիֆէ՝ իչպու մուհասսէնաթը կէօրմիշ օլուգլարընտան, պունա մէրպէսթէճ չահատէթ իտէրլէր։

Տօգթօր Լալօրէն ֆոսֆոտինի չիշէ 4 վէ 6 վէ 11 չիշինէ սաթըլը։ Ֆիւնեանըն հէր թարաֆընտա, էզգաճըլարտա, վէ թիւճճարանտա իչպու իլաճ պուլունուր։ 1862տէն պէրու իչպու իլաճըն քէսրէթլէ ֆիւրուխթինէ մէպնի պագը քիմեանէլէր՝ թազլիտինի եարմըշլար տրը։ Անըն իչիւն աթիսէ մուհարրէր մէվսատա տրգագթ լազըմ տրը։

Իլանը Մոուհիմմ. պէհէր չիչէնին իւզէրինտէ ինկիլիզ հիւքիւմէթինին պիր պատրալը եարըշարլրմըշ օլուպ, իւզէրինտէ տէ հայտէթլու գրարիցա հազրէթլէրինին միւթէպէր գօմիսէրլէրի էմրի իլէ «Տօգթօր Լալօր ֆոսֆոտինի, «Լընան, ինկլընտ» քէլիմէյէրի ինկիլիզճէ օլարագ եազըլմըշ տրը։ Էկէր պու եազը օլմազսա գապպ տրը։

Եէնիքլէր՝ ֆոսֆոտինէն կիւնտէ 3 չօրպա գաշընըյլա թաամտան եարըմ սաաթ էվվէլ եախսա պիր սաաթ սօնրա ալմաք տրրլար։ 3 եաշընտա վէ օնտան եօգարը օլան չօճուգլար թաամ իւզէրինտէն քիչիւք պիր գաչրգլա ալմալը տրրլար։ Զանաֆ գիյատէճէ օլուպ, գուվվէթ հաղմիէ բուխէնտար օլմուշ իսէ, Թէէրէս վէ Մատէրա կիպի մահալլէրին նէֆիս չարապլրնտան պիր գատէ կ ալընր։ Պու իլաճըն չիչէսինի՝ ապդընը էյիճէ գարապարագ, հավալը վէ կիւնէշ կէօրմէյէն պիր մահէպէ գօյմաղը տրը։

Տօգթօր Ռ. Տ. Լալօր

Թարաֆընտան իմալ օլունմուշ տրը։

Պէյ Հավզտա 32 Ն. Կէյսֆօրտ Սթրիթտէ,

Լընտն Ն. Ռ. Ինկլընտ

Ֆոսֆոտինին սահիպի վէ մուհիտի։

Պէյօղլու Գալաթա վէ ՍԹամպոլլը պիլճիմլէ պաշլըճա էզգախանէ վէ սպէչար տիւքքեանլարընտա պուլունուր։

Թարտան վէ բէրաքէնտէ միւպայէթթ իչիւն Գալաթատա Վօյվոտա գուրանտէ Եիւքսէք Գալաբրրմտա Ն. 95-97տէ Ռումմի Խանիլիգ մաղազասընտա մէմուրը մախսուսը Իտմոնտ Գարուանայա միւրաճաաթ իթմէլի տիր։